

## Amatör Spor Dallarında Yönetimsel ve Ekonomik Sorunlar: Atletizm

### Örneği

Alperen Günakan<sup>1</sup>, Muazzez Şaşmaz Ataçoğu<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Yüksek Lisans Öğrencisi

<sup>2</sup>Sorumlu Yazar, Doç. Dr. Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, [matacocugu@marmara.edu.tr](mailto:matacocugu@marmara.edu.tr)

#### Özet

Amatör kavramı, herhangi bir ödül ve başarı amacı olmamasına rağmen günümüzde “gizli profesyonel” tanımıyla yer değiştirmiştir; fakat yine de yapılan yatırımlar ve destekler açısından profesyonel spor dallarına göre oldukça geride kalmıştır. Bu yapılan çalışma ve yatırımlar sonucunda amatör spor dallarının kendi tesisleri inşa edilmiş, federasyonları oluşturulmuş ve olimpiyatlar dışında da yarışmalar düzenlenerek teşvik düzeyleri arttırılmıştır. Bu spor dallarının gelecek nesiller adına tercih edilmesi sportif başarı ile doğru orantılı olarak ilerlemektedir; fakat bunun yanında yönetimsel başarı da bu spor dallarının tercih edilmesi konusunda büyük bir rol oynamaktadır. Amatör ve profesyonel branşlara yapılan yatırımlar ele alındığında arada farklar olduğu futbol ve diğer spor dalları üzerinden görülebilmektedir. Bu çalışma, amatör bir spor dalı olan atletizm branşında yer alan antrenörlerin, yöneticilerin ve sporcuların alanlarında yaşadıkları sorunları ve eksiklikleri belirlemeyi, yer aldıkları spor dallarında ortaya çıkan yönetimsel ve ekonomik sorunların tespit edilmesini amaçlamaktadır. Örneklem grubu atletizm spor dalında 4 sporcu, 4 antrenör, 2 yönetici olmak üzere toplam 10 kişiden oluşturulmuştur. Çalışmada nitel yönteme özgü bir araştırma tekniği olan yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme tekniği uygulanmıştır. Yapılan görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedilmiş ve “Word” metnine aktarılmıştır. İlgili bulgular içerik çözümlemesine tabii tutularak konuyla ilgili temel sorunsalları yansıtan 4 tema altında sınıflandırılmıştır: 1.finansal destek sorunları, 2. tesis ve ekipman yeterliliği, 3.altyapı ve antrenörlere dair sorunlar, 4.sağlık ve gelir güvencesi. Araştırmada amatör spor dallarından biri olan atletizmde finansal desteklerin yetersiz görüldüğü, kullanılan tesislerin ve sayılarının ihtiyacı karşılamadığı, altyapı sisteminin sporu desteklemek için yeterli bulunmadığı, antrenörlerin eğitim ve iletişimlerinin yetersiz olduğu, antrenör ve sporcuların sağlık ve gelir güvencelerinin yeterli bulunmadığı sonuçları elde edilmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** yönetim, ekonomi, amatör spor, atletizm, finansal destek

## Managerial and Economic Issues in Amateur Sports: The Sample of Athletics

### Abstract

The concept of amateur has been replaced by the definition of "secret professional" today, even though there isn't any goal of an award or success; but, in any case, it falls behind professional sports branches in terms of investment and support. However, as a result of the effort spent and investments, amateur sport branches' own facilities were built, federations were established and people were encouraged to join this branches by organizing competitions alongside of the Olympics. The preference of these branches by the future generations are heavily dependent to the sportive success, however, managerial success also has a huge impact on this preference. Considering the investments made in amateur and professional branches, the difference between football and other sport branches can easily be seen. In this context, it is aimed to identify the problems and imperfections experienced by trainers, managers and athletes in the field of athletics-an amateur sport branch, and the managerial and economic problems which emerge in the sports branches they are involved in. The sample group was composed of 10 people, 4 athletes, 4 trainers and 2 managers in the field of athletics. In the study, the semi-structured in-depth interview technique, which is a research technique specific to the qualitative method was used. The interviews were recorded on the voice recorder and transferred to the "Word" text. The relevant findings were subjected to content analysis and classified into 4 different themes that reflect the main issues: 1. financial support issue, 2. facility and equipment adequacy, 3. infrastructure and trainer issues, 4. health and revenue assurance. In the research, it was determined that some issues such as financial support, facilities, and the facilities number not meeting the needs, infrastructure system to support sports, training, and communication of trainers, health and income assurance were insufficient for trainers and athletes.

**Key Words:** management, economy, amateur sport, athletics, financial support

### SUMMARY

**Introduction:** Sports are seen as the social chain which shows to continuity with different competitions for both in national and international. Due to this reason, all of the sport organizations, leagues, competitions etc. are developed with the rules and values of sport phenomenon in all over the world (Gürsoy, 2014). The sport was became a market and seperated in different sport branches with these values expansion and importance in the time. In Turkey, football is the only accepted sport branch as professional. Football was became a professional sport branch in 1951 by Football Professionalism Guidelines. The all of the sport branches are accepted as amateur except football (Özdoğan, 2011). The conditions of competitions were increased by improvement of amateur sport branches both higher number of athletes and became popular in pleasure of watching which is social issue. With the increase in the competition opportunities of sports branches, activities based on competition and rivalry increase

horizontally and vertically. The professionalism inclination, even if in hidden, are became increased who play sports in a sport branch when is getting become popular in society (Erkal, 1986). According to the International Olympic Committee, there are some notions non-constitute an impediment such as some appropriate income, materials, camp and accommodation during competitions, usage of facilities, transportation, sports equipment, training, nutrition and health services, traditional competitions and awards in the form of money and goods (Devlet Planlama Teşkilatı, 1979). The concept of amateur has been replaced by the definition of "secret professional" today, even though there isn't any goal of an award or success; but, in any case, it falls behind professional sports branches in terms of investment and support (Erturan-Öğüt & Şahin, 2017). Despite this fact, as a result of the effort spent and investments, amateur sport branches' own facilities were built, federations were established and people were encouraged to join this branches by organizing competitions alongside of the Olympics. The preference of these branches by the future generations are heavily dependent to the sportive success, however, managerial success also has a huge impact on this preference. Considering the investments made in amateur and professional branches, the difference between football and other sport branches can easily be seen. **Aim:** It is aimed to determine the problems and deficiencies experienced by trainers, managers and athletes and to specify the administrative and economic problems, which arise in various athletics branches as an amateur field. By using the information obtained, it is intended to inspire new methods for the development and improvement of amateur sports; which will in the end help future generations to be more enthusiastic about this sport by eliminating the problems and guide active athletes, trainers and managers to fulfill their duties and interests under better conditions. Furthermore, it is targeted to influence experts and scientists, who are doing research in sports literature, and to provide the information and documents required in the field of sports management. **Method:** In the study, the semi-structured in-depth interview technique, which is a research technique specific to the qualitative method, was used. The interviews were conducted between February and May 2020. There are ten participants of the study, who live in Turkey and are Turkish citizens. The participants are four athletes, four coaches and two managers as members of athletics branch, which is an amateur sport. The reason for using semi-structured in-depth interview is to reveal the economical and managerial problems in various branches where athletes and trainers take part as participants and managers as organizer and supporters, in line with their experiences and opinions. The number of samples (sample limit) was determined as "theoretical sample" (Glaser & Strauss, 1967), taking the repetition of the relevant data from the participants into account. The theoretical sample size is not defined at the beginning of the research but is determined during the research process (Kümbetoğlu, 2008). It is suggested that this sampling style, in which the researcher is not sure about the boundaries of the sample at the beginning, is an appropriate sampling method in cases and events that have been studied very little or have not been studied at all, and when the theoretical framework is weak (Yıldırım & Şimşek, 2008). In the event that the interviews conducted do not contribute any new data to the research, it is decided that the sample size is sufficient (Kümbetoğlu, 2008). All the interviews with each participant were transcribed by using a tape recorder and listening afterwards. The interviews were recorded on the voice recorder and transferred to the "Word" text. The themes were divided according as the main issues of researching problem with usage of content analysis in the written text. **Results and Conclusion:** The relevant findings were subjected to content analysis and classified into 4 different themes that reflect the main issues: 1. financial support issue, 2. facility and equipment adequacy, 3. infrastructure and trainer issues, 4. health and revenue assurance. In the research, it was determined

that some issues such as financial support, facilities, and the facilities number not meeting the needs, infrastructure system to support sports, training, and communication of trainers, health and income assurance were insufficient for trainers and athletes.

## 1. GİRİŞ

Spor, gerek ulusal düzeyde gerekse uluslararası düzeyde çeşitli yarışmalarla süreklilik arz eden sosyal olaylar zinciri olarak görülmektedir. Bu sebepten dolayı, dünyadaki bütün spor organizasyonları, teşkilatları, ligleri, yarışmaları vs. spor olgusunun getirdiği kural ve değerler etrafında şekillenmektedir (Gürsoy, 2014). Bu değerlerin zaman içinde daha da genişlemesi ve önem kazanması ile spor büyük bir pazar haline gelerek çeşitli dallara ayrılmıştır.

Günümüzde sporun yönetimi ve ekonomisi üzerine birçok alanda çeşitli çalışmalar ve yatırımlar yapılmaktadır. Sporun geliştirilmesi ve geniş kitlelere ulaşması adına yapılan bu çalışmalar sonucunda amatör olarak bilinen birçok spor dalı günümüzde önem kazanmıştır. Türkiye’de profesyonel olarak kabul edilen tek spor dalı futboldur. Futbol 1951 yılında yayımlanan Futbol Profesyonellik Talimnamesi uyarınca profesyonel spor dalı olmuştur. Futbol dışındaki bütün spor dalları amatör olarak kabul görmektedir (Özdoğan, 2011).

Amatör olarak yapılan spor dallarındaki gelişmeler, gerek sporcu sayısının çoğalması, gerek bu spor dallarında seyir zevkinin yaygınlaşması ile bir sosyal olay olan sporun temel niteliklerinden biri olan rekabet koşullarını arttırmıştır. Spor dallarının rekabet olanaklarının artışı ile yarışmaya, rekabete dayanan etkinlikler yatay ve dikey olarak artmaktadır. Bir spor dalı toplumda yaygınlaştıkça, sporu yapanlar arasında profesyonel eğilimi –gizli de olsa- artmaktadır (Erkal, 1986). Uluslararası Olimpiyat Komitesi’ne göre uygun görülen bazı gelirler, araç-gereç, kamp ve müsabaka sırasında konaklama, tesislerden faydalanma, ulaşım, spor malzemesi, antrenman, beslenme ve sağlık hizmetleri, geleneksel oyun ve yarışmalarda para ve mal şeklindeki ödüllerle sınırlı masraflar karşılığı alınan para ve mallar amatörlüğe engel teşkil etmemektedir (DPT, 1979).

Amatör kelimesi anlam açısından herhangi bir ödül ve başarı amacı gütmemesine rağmen günümüz dünyasında “gizli profesyonel” tanımıyla yer değiştirmiştir; ancak yine de yapılan yatırımlar ve destekler konusunda gerek medya gerekse halk talebi açısından profesyonel spor dallarına göre oldukça geride kalmıştır (Erturan-Öğüt ve Şahin, 2017).

Yapılan çalışma ve yatırımlar sonucunda amatör spor dallarının kendi tesisleri inşa edilmiş, federasyonları oluşturulmuş ve olimpiyatlar dışında da yarışmalar düzenlenerek teşvik düzeyleri arttırılmıştır. Bu spor dallarının gelecek nesiller adına tercih edilmesi sportif başarı ile doğru orantılı olarak ilerlemektedir; fakat bunun yanında yönetsel başarı da bu spor dallarının tercih edilmesi konusunda büyük bir rol oynamaktadır. Dünyada ve ülkemizde amatör ve profesyonel kavramlarına yapılan yatırımlar ele alındığında arada farklar olduğu futbol ve diğer spor dalları üzerinden görülebilmektedir.

Bu bağlamda amatör spor dalı olan atletizmde antrenörlerin, yöneticilerin ve sporcuların alanlarında

yaşadıkları sorunları ve eksiklikleri belirlemek, yer aldıkları spor dalında ortaya çıkan yönetsel ve ekonomik sorunların tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Elde edilen yeni bilgiler ışığında amatör sporun geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için yeni yöntemlere yol göstermesi; atletizm spor dalının sorunlarının giderilerek gelecek nesillerin bu sporu tercih etmeleri, aktif sporcu, antrenör ve yöneticilerin daha iyi şartlarda görevlerini yerine getirmeleri adına yol gösterici olması hedeflenmektedir. Ayrıca, spor alanyazınında araştırma yapan uzman ve bilim insanlarına rehberlik etmek, spor yönetimi alanında ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri sunmak amaçlanmaktadır.

## 2. MATERYAL METOT

Bu bölümde; araştırmanın modeline, evren ve örnekleme, verilerin toplanmasına ve analizine yer verilmiştir.

### 2.1 Araştırmanın Modeli

Araştırmada, nitel araştırma metodolojisi içinde yer alan “Yarı Yapılandırılmış Derinlemesine Görüşme” tekniği kullanılarak veri toplanmıştır. Görüşmeler 2020 Şubat ve Mayıs ayları arasında yapılmıştır.

### 2.2 Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Örnekleme oluşturan katılımcılar Türkiye’de bulunan ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan, amatör spor dallarından biri olan atletizm spor dalından 4 sporcu, 4 antrenör, 2 yönetici olmak üzere toplam 10 kişiden oluşturulmuştur. Örneklem grubunun özellikleri Tablo 1’de gösterilmektedir. Yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme kullanılmasının nedeni; çeşitli müsabakalara katılan sporcu ve antrenörlerin, hazırlayan ve destekleyen yöneticilerin branşlarındaki ekonomik ve yönetsel sorunları deneyim ve görüşleri doğrultusunda ortaya koymaktır. Örnek sayısı (örneklem sınırı) görüşülen kişilerden alınan ilgili verilerin tekrar etmesi dikkate alınarak “teorik örneklem” (Glaser ve Strauss, 1967) şeklinde belirlenmiştir. Teorik örneklem büyüklüğü araştırmanın başında belirlenmeyip araştırma sürecinin içinde şekillenmektedir (Kümbetoğlu, 2008). Araştırmacının başlangıçta örneklemin sınırlarından emin olmadığı bu örneklem biçiminin, genellikle üstünde az çalışılmış ya da çalışılmamış olgu ve olaylarda, kuramsal çerçevenin zayıf olduğu durumlarda uygun bir örnekleme yöntemi olduğu ileri sürülmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Gerçekleştirilen görüşmelerin araştırmaya yeni bir veri katkısı vermemeye başladığı durumda örneklem büyüklüğünün yeterli olduğuna karar verilir (Kümbetoğlu, 2008).

### 2.3 Verilerin Toplanması ve Analizi

Her bir katılımcı ile yapılan görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedilmiş, sonrasında dinlenerek yazılı metin haline getirilmiştir. Yazılı metin içerik çözümlemesiyle, araştırma problemine dair öne çıkan problemler doğrultusunda temalara ayrılmıştır: 1.finansal destek sorunları, 2. tesis ve ekipman yeterliliği, 3.altyapı ve antrenörlere dair sorunlar, 4.sağlık ve gelir güvencesi.

Çalışmanın bulgular kısmında verilen görüşme metinleri her bir örnek için GK1, GK2, GK3,GK4,.....,GK10 (Görüşülen Kişi) şeklinde numaralandırılmıştır. Örneklerin isimleri gizli tutulmuştur.

**3. BULGULAR****Tablo 1. Araştırmanın örnekleme ilişkin bilgiler (Cinsiyet, Şehir, Unvan)**

Katılımcı	Cinsiyet	Şehir	Unvan
GK1	Erkek	Trabzon	Milli Takım Antrenörü ve İl Temsilcisi
GK2	Erkek	Mardin	Sporcu
GK3	Kadın	Trabzon	Milli Sporcu
GK4	Kadın	Kayseri	Milli Sporcu
GK5	Erkek	Mardin	Milli Takım Antrenörü
GK6	Erkek	İstanbul	Eski Milli Sporcu ve Milli Takım Antrenörü
GK7	Erkek	İstanbul	Özel Bir Kulüpte Atletizm Şube Sorumlusu
GK8	Erkek	Mersin	Kulüp Yöneticisi ve Atletizm İl Temsilcisi
GK9	Erkek	Trabzon	Milli Sporcu
GK10	Kadın	Trabzon	Avrupa'da Yılın Antrenörü Ödüllü Milli Antrenör

Örneklem grubunu oluşturan 10 Atletizm spor dalı katılımcısından 7'si erkek, 3'ü kadındır. 4'ü Trabzon'da, 2'si Mardin'de, 2'si İstanbul'da, 1'i Mersin'de, 1'i Kayseri'de yaşamaktadır. Araştırmaya katılan Atletizm spor dalı örneklem grubundan 4'ü sporcu, 4'ü antrenör, 2'si yönetici olarak görev yapmaktadır.

**3.1 Finansal Destek Sorunsalı**

Örneklem grubunda yer alan 10 katılımcının 8'i buldukları spor dalına ve kulübüne yapılan finansal desteklerin yeterli olmadığını belirtirken özellikle sponsorluğu yeterli bulmadığını belirtmiştir. Katılımcılardan 2'si ise finansal desteğin yeterli olduğunu ifade etmiştir.

*10 yıldır lisanslı olarak yarışan Sporcu GK2: "Sponsorların çok fazla ilgi duyduğu bir branş değildir, ondan dolayı da çok fazla sıkıntılar çekiyoruz, hani bir futbol, hentbol gibi değil(...) Kulüplerin sponsorlukları çok alt düzeyde, olanlarda çok ufak şeyler karşılıyorlar bir malzeme olabilir veya yol giderleri belki(...) Futbolda bir sporcunun bir sezon boyunca alacağı maaşın karşılığını, bir sporcunun bir yılda almış olduğu maaşın karşılığını bir atletizm kulübüne verildiği zaman o atletizm kulübündeki sporcular Türkiye'de ligde 1 ve 5 arasındaki bir sıralamayı getirebilir(...) O, atletizm kulübüne verilmiyor yani şu an için."*

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK4: "Federasyonumuza sponsor olan kişileri, kurumları az olarak buluyorum, değerlendiriyorum(...) Daha fazla olması gerektiğini düşünüyorum. Yanlış hatırlamıyorsam 1 ya da 2 sponsorumuz var Atletizm Federasyonu'na, bence bu çok az bir sayı."*

13 yıl Sporculuk yapmış ve 7 yıldır Antrenörlük yapan Milli Takım Antrenörü GK5: "Amatör branşlarda sponsor yardımı yok.(...) Şu an bizim branşımızda sponsorluk sadece elit sporcularda yapılıyor, bu elit sporculara yapılan sponsorlukta federasyonun desteğinden sağlanıyor. Federasyon, olimpiyatlara gidecek olan sporculara ricayla allem edip, kullem edip bir şekilde sponsor sağlamaya çalışıyor. Bunun reklam tarafı pek fazla olmadığı için, seyirci kitlesi çok az olduğu için iş adamları da pek fazla sponsor olma taraftarı değil. Bunun için zaten bizim branşımızda sponsorluk anlamında büyük sıkıntılar çekiliyor."

Eski Milli Sporcu olan ve şu an Milli Takım Antrenörü olan GK6: "Valla hiçbir destek falan olmuyor.(...) Atletizmde hiç sponsor yok. Yani Gençlik ve Spor Nevin Yanıt'ın ismini vermiş atletizm pistine Mersin'deki, daha ona sponsor bulamıyor.(...) Futbol, basketbol, voleybolun dışında hentbolun falan, diğer branşlara hiç sponsor falan yok yani, çok kötü durum.(...) Anca başarı elde edeceksin ondan sonra sponsor, zaten ondan sonra gerek kalmıyor, anlatabiliyor muyum? Yani, yanlış bir döngü var, akılsız bir döngü var yani."

Özel Bir Kulüpte Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK7: "Sponsor kim olur, cebinde fazla parası olan olur. O, parasını devlete vergi olarak değil de sen onu sporcuya yatırım olarak kolaylaştırdıysan o adam o parayı oraya harcar. Dolayısıyla sponsorda bulamıyorsun ki.(...) Dolayısıyla sponsorluk yasası var ama sadece kağıt üstünde var. İşlevselde şirket sahiplerinin, fabrika sahiplerinin kolay ulaşabileceği veyahutta kolay bir yöntem değil."

Kulüp Yöneticisi ve Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK8: "Amatör spordaki en büyük sıkıntı sponsor.(...) Medyada yerin yoksa kesinlikle sıkıntı çekiyorsun. Sponsor olacak adam neye göre sponsor olsun? Sana diyor ki; "bizi kaç kişi izlice", işte orda tıkanıp kalıyorsun.(...) Bir takıma baktığın zaman diyorsun ki; X kişisi ikili ilişkilerle, diyorsun ki "bize 10 tane eşofman al, 20 tane eşofman al" diyorsun birisine. Birisine diyorsun ki "bizi Ankara'daki ya da İstanbul'daki bir yarışın sponsorluğunu yap, gelişimizi, gidişimizi al" diyorsun, bunu kaç kere söyleyebilirsin?(...) Mersin'de, Mersin Amatör Atletizm Kulübü yahutta X kulübü, Yüksel Spor Kulübü'nün bir geliri yok. Ancak federasyon yönetim kurulu kararıyla 5 bin lira para veriyor, e, 5 bin lirayla ne yaparsın?"

Örneklem grubunu oluşturan katılımcılardan 2'si ise spor dalına ve kulübüne yapılan finansal desteklerin yeterli olduğunu ifade etmiştir.

13 yıldır Antrenörlük yapan, Milli Takım Antrenörü ve Atletizm İl Temsilcisi olarak görev yapan GK1: "Bu dönem içerisinde devletin sonsuz destekleri var, ha yeterli mi diyeceksin, aslında yeterli. Bizim zamanımızda bu kadar destek yoktu."

Görev ücretleri, yolluk ve ulaşım ücretlerinin karşılanması olan harcırahlarla ilgili olarak Atletizm spor dalı örneklem grubunda yer alan 10 katılımcının 6'sı federasyon tarafından sağlanan harcırah desteğinin yetersiz olduğunu belirtirken 4 kişi bu konuda bir fikir beyan etmemiştir.

9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK4: "Gençlik spor adına yarışlara gittiğimiz zaman Türkiye Şampiyonası olsun, olimpiik denemeler olsun, bunları gençlik sporlar bize belirli bir harcırah veriyorlar,

işte yol parasıydı, kalmaydı, bunun parasını veriyorlar ve bunlar yetersiz kalıyor. *[Otobüs hesabıyla yapıyorlardı değil mi?]* Evet, bazen uçakla gitmek zorunda kalıyorsunuz ya da işte gerçekten iki gün, üç gün kaldığımız yerler oluyor ve otel masrafı olsun, işte, masraflar çok fazla oluyor. Bu yüzden bazı arkadaşlarımla yarışa gelemediğini biliyorum."

*13 yıl Sporculuk yapmış ve 7 yıldır Antrenörlük yapan Milli Takım Antrenörü GK5:* "Bize mesela günlük yol ücreti veriliyor bir de 39 liralık günlük ücret veriliyor, bunun içinde yol, yemek, otel var. Yani, bu ücrette bize yetmiyor. *[Galiba otobüse göre değil mi hocam hesaplaması?]* Gençlik Spor sana diyor ki; "İster uçakla git, ister otobüsle git, ister arabayla git, neylen gidersen git benim sana günlük vereceğim harcırah ücreti kişi başı 39 lira, bir de gidiş- geliş ücretini ben sana vericem. Git, istersen yurttan kal, istersen otelde kal, nerede kalırsan kal.(...) Sporcunun tüm ihtiyaçlarını karşılamak zorundayız. Yeri geliyor kendi cebimizden de para harcamak zorunda kalıyoruz. Zaten gittiğimiz yarışmaların çoğunda ek bakiyeyle geri dönüyoruz."

*Eski Milli Sporcu olan ve şu an Milli Takım Antrenörü olan GK6:* "Orada belirli baraj dereceleri var her branşta, toplam işte puanlar var.(...) Takım halinde ilk 8'e gidersen yaptığın harcamaları geri ödeme yapıyorlar federasyonlar ama işte oraya otobüs rayicinden veriyorlar mesela yol paralarını.(...) *[İlk 8 dışındakilere herhangi bir teşvik olmuyor mu?]* İlk 8'i finale kalıyor, seçme final yapıyorlar takımlar arası mesela. Diğer kalan 8'i çağırıyorlar bir daha. O 8'i yarıştıranlar yani orada, Onlara veriyorlar harcırahı. Diğer 8'den 30'a kadar olan hiç kimseye para falan yok yani."

Atletizm spor dalındaki 10 katılımcının 6'sı kamp olanaklarının ve karşılanmasının iyi ve yeterli durumda olduğunu belirtirken katılımcıların 2'si yetersiz olduğunu belirtmiştir. 2 katılımcı fikir belirtmemiştir.

*13 yıldır Antrenörlük yapan, Milli Takım Antrenörü ve Atletizm İl Temsilcisi olarak görev yapan GK1:* "Kamp, mamp, her şey veriyor yani federasyonlar veriyor. Hele Atletizm Federasyonu, müthiş bir kamp trafiği var, nerdeyse 365 gün kamp, bunlara kümülatif iyi bir para, çok para döküldüğünü düşünüyorum bunlara.(...) Bu yoksullukta bu kadar imkanı ülkemize sağlayan insanlara da bir şekilde destek vermek lazım."

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK4:* "Genelde zaten federasyonumuzun yılın 12 ayında kamp oluyor, yani her zaman kamp oluyor.(...) Federasyonumuz bu konuda çok iyi. Tesislerimiz daha önceden ayarlanıyor, servisimiz daha önceden ayarlanıyor, 5 yıldızlı otellerde konaklamayı yapıyoruz.(...) *[Kamp giderlerini kulüp mü, federasyon mu karşılıyor, yoksa kendiniz mi?]* Federasyon kampına katılıyorsanız federasyon karşılıyor. Çok nadir, kulüplerin özel kampları oluyor. Genelde hep federasyon kampları oluyor ve federasyonumuzun kamplarına katılıyor.(...) Kulübün kampı olursa kulübün kampına katılıyor, onu da kulüp karşılıyor. Bu konuda bizim hiç cebimizden hiçbir şey çıkmıyor."

*Kulüp Yöneticisi ve Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK8:* "Milli takım kamplarını veya milli takım aday kadrosunun kampları veyahutta ne bileyim, aday adayı olan şeyleri federasyon karşılıyor. Tamamiyle 4 yıldızlı otellerde karşılıyorlar(...) 1 yıl kamp alan sporcularımız var. Bunda da şey yok,



sabah-öğlen- akşam yemeğini karşılıyorlar, ondan sonra gelişini- gidişini karşılıyorlar. Sonra da onların memleketlerine dönüş parasını ama uçakla ama otobüsle, bunları karşılıyorlar. Onlarda bir federasyonların bir sıkıntısı yok.”

*27 yıldır Antrenörlük yapan ve Milli Takım Antrenörü GK10: “Atletizm kampları 5 yıldızlı otel olmasa bile en iyi, mümkün şartlardaki en iyi otellerde oluyor. Bütün kamp masraflarımızı, yol giderlerimizi, kamptaki bütün psikolog, diyetisyen, doktor ve sağlık giderlerimizi federasyonumuz karşılar.(...) Yemeğimizden, yatmamızdan, servisimizden, antrenman alanına gidiş gelişimizden, her şeyimizden federasyon sorumludur ve en güzelini, en iyisini Atletizm Federasyonu bize sunmaya çalışır.”*

Örneklem grubuyla gerçekleştirilen görüşmelerde 2 katılımcı ise kamp olanakları ve karşılanmasının yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

*13 yıl sporculuk yapmış ve 7 yıldır Antrenörlük yapan Milli Takım Antrenörü GK5: “Kendi branşımızla ilgili herhangi bir şekilde kamplara falan katılamıyoruz.(...) Eğer sporcumuz milli takıma kalıyorsa, milli takıma giriyorsa federasyonun sunmuş olduğu kamplar var.(...) Federasyonun imkanlarıyla ilgili biz kamplara gidiyoruz. O da, sporcunun milli takıma girmiş olması gerekiyor. [Özel kamplara gitmek gibi bir durum olmuyor mu o zaman?] Hayır.(...) Mesleğimin ilk yıllarında sporcularımı sezon başında kampa almayı istedim, bununla ilgili taleplerimi ilettim, bununla ilgili geri dönüş olumsuz oldu.(...) Mardin’in bir ilçesinde kendi imkanlarımızla bir aylık bir kampa aldık, hazırlık kampına. Sporcunun yemeğidir, içmesidir, tüm ihtiyaçlarını biz kendi cebimizden karşıladık.”*

Örneklem grubunu oluşturan 10 katılımcının 6’sı müsabaka ve antrenmanlar için gerekli olan malzeme, ekipmanların karşılanmasını ve desteklenmesini yeterli bulduğunu belirtmiştir. Katılımcıların 3’ü yetersiz olduğunu belirtirken, 1 katılımcı fikir belirtmemiştir.

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK4: “Kulüp malzemelerimiz de oluyor, milli takım yarışlarına girdiğimiz zamanda da, milli takım seçildiğimizde yılda bir kere milli takım malzemesi alabiliyoruz. Hani ayakkabısından işte şortuna kadar, çorabına kadar her şey veriliyor.”*

*Kulüp Yöneticisi ve Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK8: “Eğer özel, atıyorum, cirit atma; eğer elimizdeki adam 80 metrelikse onu il almıyor, kulübü alıyor. Diyor ki neden? Karbon cirittir, ancak 80 metre atacak. Bir tane alabilir, iki tane alabilir.(...) Eğer 80 metrenin üstünde adamlar atabiliyorsa federasyona da müracaat ediliyor, federasyonda ona bir tane, iki tane cirit gönderiyor, onda bir sıkıntı yok. Malzeme konusunda genellikle sıkıntımız yok.”*

*7 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK9: “Kulüpten belirli miktarda isteyebileceğiniz malzemeler var ama genelini federasyon karşılıyor.(...) Örnek veriyorum; TOHM'un yöneticisi var, yöneticisine söylüyorlar, TOHM'un yöneticisi de bu sefer gidiyor malzeme eksikliğini araştırıyor, malzeme eksikliğini alıyor, ondan sonra gidiyor tesise veriyor. Yani yine federasyonun altından çıkıyor yani, genelde federasyon karşılıyor bu malzeme eksikliğini de.”*

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK3: “Gençlik Spor gönderiyor ama federasyona bağlıysa, bizim saha federasyona bağlı, federasyondan istiyoruz biz. Arıyoruz, şu malzememiz eksik, federasyon*

bize temin edip gönderiyor.”

Örneklem grubunu oluşturan katılımcılardan 3’ü ise müsabaka ve antrenmanlar için gerekli olan malzeme, ekipmanların karşılanmasını ve desteklenmesini yeterli bulmadığını belirtmiştir.

*10 yıldır lisanslı olarak yarışan Sporcu GK2: “Ben 8-10 yıldır bu işin içindeyim, malzeme yılda bir defa veriliyor, Gençlik Spor veya takımda. Herhangi bir kulüpteysen veya herhangi bir şeye bağlıysan, o takım yılda bir defa bir ayakkabı verir.(...) Ne kulüp bütün sporculara malzemeyi dağıtıyor, ne Gençlik Spor bütün malzemeyi sporculara dağıtıyor. İkisi de sadece performansı yüksek olan sporculara o malzemeleri dağıtıyor, o da yılda bir defa mahsus olmak haliyle. Diğer malzemeleri, hani eksik olan bir şeyin varsa, yağmurluğun yok veya herhangi vs. onu kendi karşılamak zorunda.(...) Şimdi “kendim karşılayayım” diyeyim, ailenin maddi durumu olmasın, bakalım nasıl kendin karşılayacaksın, yapamazsın.”*

*13 yıl Sporculuk yapmış ve 7 yıldır Antrenörlük yapan Milli Takım Antrenörü GK5: “Malzeme bizim temel sıkıntımız.(...) Kulüp bütçesi düşük olduğu için pek fazla malzeme konusunda bize yardımcı olamıyor. Senede bir defa, o da büyük bir kulüpse.(...) Gençlik Spor İl Müdürlükleri de senede bir defa sporcuya malzeme ihtiyacını karşılıyor. Yalnız hani, bir atletizm sporcusunun biliyorsun temel malzemelerinin biri ayakkabı.(...) Sporcu bu ayakkabıyı iki ay giyiyor, iki ay sürekli koştuğu için ya önu patlıyor, ya arkası patlıyor. Malzemeler bize yeterli gelmiyor.(...) Bunları şu an herhangi bir kulüp veya şey karşılayamıyor. Sadece eğer şansınız varsa, çok şanslıysanız, lobiniz çok kuvvetliyse, diyaloglarınız çok iyiye senede bir defa sporcunun ihtiyaçlarını karşılayabilirsiniz. Onun dışında malzeme sıkıntısı çekiyoruz zaten.”*

### 3.2 Tesis ve Ekipman Yeterliliği

Gerçekleştirilen görüşmelerde 10 katılımcının 6’sı ülkemizde bulunan tesislerin yeterliliği ve durumu konusunda yeterli olmadığını belirtmiştir. Katılımcıların 3’ü tesislerin yeterli ve iyi durumda olduğunu belirtirken 1 katılımcı fikir belirtmemiştir.

*10 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Mardin’de ikamet eden Sporcu GK2: “Ben Kızıltepe’de oturuyorum. Burdan Atletizm pistine gitmek için 20 kilometre yol gitmem lazım.(...) Tesislerin ya şehrin içinde herkesin ulaşabileceği bir yakın ortak alan olması gerekiyor ya da eğer ki ortak alan yoksa o zaman iki tane yapıp hem buraların, hem burda yaşayan insanlar bu tesise gitsin diye bir şey yapmaları gerekiyor.”*

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Kayseri’de ikamet eden Milli Sporcu GK4: “Atletizm sahasının yanında fitness salonu da olması gerekiyor. Çünkü koşup direkt fitnessa giriyorsunuz ya da bazen hava çok kötü oluyor, gidip fitnessa işte koşu bandında koşuyorsunuz.(...) Bütün şehirlerimizde aslında böyle bir şey olursa sporcuların hem kuvvet açısından, hem performans daha iyi olabileceğini düşünüyorum.(...) Atletizm sahasına gittiğimizde halkın gelip orada yürüyüş yapması ya da iç kulvara girmesi, defalarca uyardırmamıza rağmen iç kulvarda koşmaları, bu da işte noluyor? Bir süre sonra ya onlara biz çarpıyoruz, hem onlar sakatlanıyor hem biz sakatlanıyoruz.(...) Çünkü daha önce böyle bir sakatlık yaşamıştım bundan dolayı.”*

*13 yıl Sporculuk yapmış ve 7 yıldır Antrenörlük yapan, Mardin’de ikamet eden Milli Takım Antrenörü GK5: “Şu an Türkiye’nin çoğu yerinde atletizm sahası eksikliği var. Federasyon da bu sıkıntıyı çekiyor, bizim sporcularımız da bu sıkıntıyı çekiyor.(...) Şu an bizim Mardin’de biz, Akif Çağatay Kılıç (2013-2017 yılları arası Gençlik ve Spor Bakanı) döneminde atletizm tesisi istedik, projesi onaylandı. Tam bizim tesisimizi yapacaklarken Türkiye’de ekonomik sıkıntılardan dolayı tüm projeler iptal edildi, bizim tesis de güme gitti.(...) Atletizmle ilgili çoğu ilimizde tesis sıkıntısını çekiyoruz.”*

*İstanbul’da ikamet eden Eski Milli Sporcu olan ve şu an Milli Takım Antrenörü olan GK6: “İstanbul’un tesisleri çok yetersiz mesela, atletizme hiç bir yatırım yok.(...) Burhan Felek bize mesela 7 sene yapılmadı, 7 senede 30 tane futbol stadı yaptılar.(...) Sinan Erdem bize yapıldı Alperen, 8 sene sürdü o Sinan Erdem. Bize yapıldı, Dünya Atletizm Şampiyonası için 2011 yılında.(...) Basketbol el koydu oraya, Sinan Erdem’i aldı, bize bir sene içinde hemen onun yanında böyle dikdörtgenler prizması bir kutu şeklinde kapalı salon yaptılar.(...) Bir hafta sonra Dünya Atletizm Şampiyonası Justin Gatlin falan aldı 60 metreyi 6.46 falan koştu, Elena İsinbayeva geldi, bütün dünya yıldızları geldi. Orada yaptık yani sonra, son dakika golü hep, anladın mı demek istediğimi?(...) Yani Dünya Şampiyonası olmasa bizde daha hala 2020’de bir salon olacağını sanmıyorum yani.”*

Atletizm spor dalındaki katılımcılardan 3’ü tesislerin durumu ve yeterliliği konusunda ülkemizdeki tesisleri yeterli olarak değerlendirirken bu 3 katılımcı içinden biri denetim konusunda yetersiz olduğunu belirtmiştir.

*13 yıldır Antrenörlük yapan, Milli Takım Antrenörü ve Atletizm İl Temsilcisi olarak görev yapan Trabzon ilinde ikamet eden GK1: “Bugün baktığın zaman Türkiye’de yaklaşık 57 tane mi, 55 tane mi, 50’nin üzerinde atletizm pisti var. Tesis var, her türlü tesis var. Bu tesisleri donatacak, bu tesisleri kullandıracak birimleri devreye sokup oraya gönderdiğin antrenörleri de denetleyerek bu tesisleri faal, aktif hale getireceksin. Yoksa tesis yapmak, kesinlikle sadece tesis yapmadan bir şey yetiştiremezsin.(...) Onun için tesisler, sıkıntı yok tesislerimizde, gerçekten çok güzel tesislerimiz var, hele Trabzon Söğütlü Atletizm Sahası bana göre Türkiye’nin değil, Avrupa’nın en iyi tesislerinden biri.”*

*7 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Trabzon ilinde ikamet eden Milli Sporcu GK9: “Şu an kendi şehrimde antrenman yaptığım sahanın ne bileyim, Türkiye için dört dörtlük bir saha olduğunu düşünüyorum.(...) Yurt dışındaki tesisler gibi olmasa da yine de bizim tesislerimiz, yani yurt dışındaki tesisler dört dörtlük olsa bile, bizimkinler dört üçlük bir derece ile sınıflandırabiliriz bizimkileri de.(...) Yani genel olarak iyi durumdayız.”*

### 3.3 Altyapı ve Antrenörlüğe Dair Sorunlar

Örneklem grubunda yer alan 10 katılımcının 7’si kendi spor dallarında ülkemizde altyapıya yapılan yardımları ve yatırımları yetersiz bulduklarını belirtmiştir. Yetersiz olduğunu belirten 7 katılımcıdan 4’ü atletizme başlatma konusunda sıkıntı olmadığını fakat elit sporcu seviyesine geçişte sıkıntı olduğunu belirtirken, 1’i atletizme başlatma ve sporcu bulmanın daha zor olduğunu fakat üst yaş gruplarına geçirmenin kolay olduğunu belirtmiştir. Katılımcılardan 10 kişiden 3 kişi ise altyapı için yapılan yardım ve yatırımların yeterli olduğunu görüşündedir.

*13 yıl Sporculuk yapmış ve 7 yıldır Antrenörlük yapan Milli takım Antrenörü GK5: "Başarılı sporcularımız var mı, var; yetenekli sporcularımız var mı, var. Bunları belirli bir yaşa kadar elimizde tutabiliyoruz. Belirli bir yaştan sonra hem tesis sıkıntısından dolayı, hem ekonomik sıkıntılardan dolayı sporcuları yarı yolda bırakıyoruz. Yani, ben şu şekilde söyleyeyim; çünkü çocuklar devam ediyor, eldeki imkansızlıkları görüyor, onun için devam edemiyorlar.(...) Bizim altyapıda çok geniş bir kitlemiz var, bunu üste ulaştırma sıkıntısı çekiyoruz."*

*Kulüp Yöneticisi ve Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK8: "Şimdi, hep bizdekiler 14'le 18 yaş arasında, haydi bilemedin 20 yaş arasında Avrupa'da kendimizi belirliyoruz. Ama u-23'e kadar belirliyoruz, ama u-23'ten sonra geldiğimiz zaman maalesef sporcu durumumuz orda bitmiş oluyor bizim, işte bunu sorgulamamız gerekiyor."*

*10 yıldır lisanslı olarak yarışan Sporcu GK2: "Baktığımız zaman bugün altyapıda koşan sporcular çok iyi koşuyorlar.(...) Gençlerde koştuğu dereceyi büyüklerde koşamıyor. O yüzden burada altyapının gerçekten hani, verimli geçmediğine inanıyorum.(...) Olimpiyatlarda neden derece çıkaramıyoruz, neden olimpiyatlarda madalya getiremiyoruz dediğiniz zaman, ben direkt şeyi altyapıya bağlarım. Derim ki "altyapının sağlanmadığı için"."*

*27 yıldır Antrenörlük yapan ve Milli Takım Antrenörü GK10: "Atletizm sporuna başlatabilme konusunda sıkıntılar var.(...) Eskiden bırakıyordu, kesiyordu, gidiyordu. Eskiden başlatabilmek daha kolaydı devam ettiremiyorduk; şimdi başlatmak zor, devam ettirebilmek kolay.(...) Çünkü çocuk atletizme baktığı zaman çok zor ve sevimsiz görüyor."*

Katılımcılardan 10 kişiden 3'ü altyapı için yapılan yardım ve yatırımların yeterli olduğunu yönünde fikir beyan etmiştir.

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK3: "Şu an da bizim federasyonumuzun yaptığı projeler var, mesela TOHM projesi, Sem projesi. Bu projelerde gerçekten altyapı, altyapıyla ilgili çalışmalar yapılıyor. İşte, küçük sporcularımıza hani, teşvik amaçlı destekleniyorlar, para olsun, kıyafet olsun. Bunları temin ediyorlar."*

Atletizm spor dalındaki 10 katılımcının 5'i ülkemizde sporcuların mevcut antrenman ve müsabaka durumlarından dolayı okul eğitimlerinin olumsuz etkilendiğini ve Federasyon, devlet tarafından yeterince desteklenmediğini belirtmiştir. Katılımcılardan 1 kişi ise sporcuların eğitimlerinin olumsuz etkilenmediği görüşündedir.

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK3: "Ben şu an üniversitede okuyorum.(...) Birkaç tane öğretmen var, çok destek veren, işte kampa gittin hani, "ben şöyle şöyle sana şeyler sağlarım, imkanlar sağlarım", bir iki tanesi antrenörlerim sayesinde.(...) Ama çoğunluğu "yok işte, ayarlayacaksın ona göre". Ya "hocam" diyorum, "hani ben mi koyuyorum yarışma günlerini?". "E yok, olmaz, ayarlayacaksınız onu", yani, çok zorluk çekiyorum ben açıkçası.(...) Bunlar gerçekten soğutuyor hani, insanı okuldan soğutuyor. Kimisini okuldan soğutur psikolojiye göre, kiminin işte spordan soğutur, bu da her insanın psikolojisine göre yani. Beni okuldan soğutuyor."*

*13 yıl Sporculuk yapmış ve 7 yıldır Antrenörlük yapan Milli Takım Antrenörü GK5: "Şu anki sporcularımızın çoğunda bu sıkıntı var. Şimdi bizim sporcumuz milli takıma gidiyor, tabi, aynı zamanda bunlar öğrenci. Senenin 6-7 ayı kamplarda geçiriyor okuldan uzak.(...) Çocuklar kamplarda eğitim konusunda sıkıntı yaşıyor zaten, sabah antrenman, akşam antrenman.(...) Kamplarda bu eğitimleri, çocukların eğitimlerini destekleyebilecek yardımlar olsa sporcularımız daha çok sosyal yönden hem kendilerini aşmış, hem eğitim konusunda da sıkıntı yaşamamış olur. Yani, şu an federasyonların büyük bir kısmında eğitim sıkıntısı da yaşıyoruz."*

*7 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK9: "Kesinlikle çok zor olduğunu düşünüyorum. Ya, ben üniversite okuyorum şu an. Hem üniversite okuyup hem idmanları yapmak beni çok zorluyor.(...) Ben Akdeniz Şampiyonası'na gidecektim bundan 2 yıl önce, final sınavlarıma denk geldi 2 tane filan sınavıma. Okul beni, o iki tanesi sınavlara sokmadı ve dersten bıraktı.(...) "Ya müsabakaya gideceksin" dediler, "ya final sınavına gireceksin" dediler. E ben de tabi müsabakaya gitmeyi seçtim.(...) [Bu konuda hiçbir destek olmuyor mu?] Kesinlikle hiçbir destek yok."*

Katılımcılardan 1 kişi ise ülkemizde sporcuların mevcut antrenman ve müsabaka durumlarından dolayı okul eğitimlerinin olumsuz etkilenmediğini düşünmektedir.

*Kulüp Yöneticisi ve Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK8: "Bizim koştığımız dönemde ve ondan önceki dönemdeki abilerimize baktığımız zaman içinde dış hekim var Türkiye rekortmeni, içinde Türkiye rekortmeni doktorumuz var, içinde Türkiye rekortmeni avukatımız var. Bunlar var, onlar nasıl yürütmüşler? Bunu sorgulamamız gerekiyor.(...) Antrenman bir defa kesinlikle şeye engel değildir, derse engel değildir. Ben iddia ediyorum 3 saat ders çalışan bir insan, 3 saat ders çalışan insan üniversite her il noktasında kazanır."*

Atletizm spor dalına sporcu kazandırmak adına yapılan yetenek testlerinde 10 katılımcıdan 8'i özellikle beden eğitimi öğretmenlerinin bu konuda etkin rol aldığını belirtmiştir. Diğer 2 katılımcı beden eğitimi öğretmenlerinin etkinliği konusunda herhangi bir fikir beyan etmemiştir. Ayrıca 10 katılımcının 5'i yapılan yetenek taramalarının yetersiz olduğu yönünde fikir beyan ederken 1 katılımcı yapılan testlerin yeterli olduğunu belirtmiştir. Diğer 4 katılımcı yapılan testlerin yeterliliği kısmında olumlu ya da olumsuz bir beyanda bulunmamışlardır.

*13 yıldır Antrenörlük yapan, Milli Takım Antrenörü ve Atletizm İl Temsilcisi olarak görev yapan GK1: "Karpuz, kabak seçermiş gibi bakmayla, görmeyle, hiçbir materyale dayanmadan, hiçbir şey yapmadan, çocuk atletizme mi yeteneklidir, futbola mı, hiç bakmadan, bilimsel test yapmadan şimdiye kadar seçilen bir sporcu grubu var. Yani, çok ender o bizim dediklerimiz bilimsel araştırmalar sonucu seçilip de gelir.(...) Bunun dışında, altyapıda bir yetenek taraması yok. Beden eğitimi öğretmenlerine kalmış."*

*10 yıldır lisanslı olarak yarışan Sporcu GK2: "Burada en büyük payı olan beden eğitimi öğretmenlerimizdir zaten. Onların bizi keşfetmesiyle zaten yeteneklerimizi keşfetmeleriyle zaten biz bu yola giriyoruz."*

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK3: "Bizim spor okulumuz falan yok, basketbol, futbol*

gibi(...) Öyle okula geliyorsun, işte, beden eğitimi dersinde öğretmenin seni görüyor(...) Biz bu şekilde başladık(...) Hani, geliyorsun, beden eğitimi dersinde beğenilirsene alınıyorsun. Yani, bu gerçekten burdan bile hani desteklenmediğini anlayabiliriz."

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK4:* "Benim seçilmem beden eğitimi öğretmenim sayesinde oldu(...) İşte, beni çok hocalara falan söylüyorlar, ediyorlar, "Al, bu kız yetenekli" falan diye, "bunu da bir dene, gör" diye. O şekilde gittim, Seçmelere katıldım. Önce işte sınıflar arası, daha sonra işte okullar arası, hepsinde birinci oldum. O şekilde antrenmanlara gitmeye başladım."

*27 yıldır Antrenörlük yapan ve Milli Takım Antrenörü GK10:* "Benim gibi beden eğitimi öğretmeni olup aşağıdan getirip taa yukarılara kadar taşıdığımız sporcularımız var(...) Genelde benim her eğitim-öğretim yılı başladığında uyguladığım küçük bir test vardır sınıflarda(...) Bunların içinden mesafecisi de çıkıyor, bu yaptığım testin içinden(...) Durarak uzununa, 20 metrelik sprintine ve sağlık topuyla atışlarına baktıktan sonra; bundan sprinter olur, bundan uzun atlayıcı olur, zaten boyu, fiziği uzunsa bundan yüksekçi olur gibi veya gülleci olur gibi tespitleri yaparaktan ona göre de sahaya götürüyorum(...) Bu şekilde seçim yapıyorum."

Atletizm spor dalına sporcu kazandırmak adına yapılan yetenek testlerinde 1 katılımcı şu an yapılan testlerin yeterli olduğunu görüşündedir.

*7 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK9:* "Benim lisanslı sporcu olmam ilköğretim döneminde sınıf öğretmenimin sayesinde oldu yani(...) Elime bir tane fırlatma topu verdiler, işte "at" dediler ne kadar atabilirsin(...) Şu an tabii ki de bir sürü test yapılıyor çocuklara ve bunun sayesinde çocuklar bir yerlere geliyorlar. Bizim dönemimizde yani bundan 7 yıl önce, on yıl önce böyle değildi. Şu an gayet iyi durumda olduğunu düşünüyorum altyapının."

Örneklem grubunda yer alan katılımcılara atletizm branşında yer alan antrenörlerin iletişim ve eğitimleri konusundaki görüşleri sorulmuştur. 10 katılımcının 9'u antrenörlerin eğitim ve iletişim konularında yetersiz olduğunu belirtmiştir. Geriye kalan 1 katılımcı ise antrenörlerin eğitim ve iletişimlerinin yeterli olduğunu görüşündedir.

*13 yıldır Antrenörlük yapan, Milli Takım Antrenörü ve Atletizm İl Temsilcisi olarak görev yapan GK1:* "Hiçte güzel bulmuyorum(...) Çünkü; 15 günlük kurslarla beraber bir antrenör yetiştirilmez(...) Antrenörün yetiştirilmesi bizim ülkemizde sadece ve sadece 15 günlük kurslara bağlı(...) Senin okumuş olduğun 4 yıllık üniversite, üzerine yaptığın artı yüksek lisans 15 günlük kurstan çok çok daha geri bir planda, bugünkü durum bu(...) Daha çok öğretmenler antrenörlük yapıyor. Zaten, antrenör olarak devlete atanan gençlik hizmetlerinin antrenörlerini de şey gibi kullanıyorlar yani, amele ırgatı gibi, sür aşağıya, sür yukarıya. Antrenörün görevi antrene etmek, sporcu yetiştirmektir; bizimkilerin görevi de halka sağlık için spor yaptırmaktır. Böyle bir mantalite yok, ben bunu kabul etmiyorum zaten, her zamanda söylemişimdir. Sistem budur."

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK3:* "Antrenörlerin ya da hani, herhangi çalışan birisinin, bir bakan bile olabilir hani, basit bir Gençlik Spor İl Müdürü bile olabilir, bunlar sporun içerisinden

gelen insanlar değil.(...) Ben kendi antrenörlerim konusunda çok şanslı olduğumu düşünüyorum ama gözlemlerim ya da gördüklerimiz, yaşadıklarımız falan, yani eline belgeyi alan antrenör oluyor.(...) Hani, dediğim gibi en başında sporun içinden gelmesi gerekiyor, yani bilmesi gerekiyor. Sen bir sporcu yetiştirirken antrenmanda, yarışmada, gün için de bile ne duygu içerisinde olduğunu, sporcuyu tanıman gerekiyor en başta.”

*Özel Bir Kulüpte Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK7: “Bence çok mantıksız yani bu antrenörlük seminerleri. Netice itibariyle bir taraftan biri 4 yıl bir emek harcıyor, onun ailesi maddi şeyler yaşıyor, sıkıntılar da yaşayabiliyor zaman zaman, eğitim almaya çalışıyor her yönlü; öbürü de bir kursa gidiyor 10-15 günde. Yani, altyapıyla ilgili öncelikle antrenörlerin daha iyi bir eğitimden geçmesi gerekiyor.(...) O branşta spor geçmişi olan şartı aranabilir veyahutta o branşta en azından Türkiye Şampiyonası’nda yarışmış, veyahutta madalya almış gibi böyle bir şartlar iyileştirilebilir ve o elit seviyeye ulaşacak ve ordan çıkacak antrenörlerin o sporcuları eğitmesi daha doğru olacaktır diye düşünüyorum.”*

*27 yıldır Antrenörlük yapan ve Milli Takım Antrenörü GK10: “Genel Müdürlük’ün atletizm antrenörleri, şu dönemde altyapı antrenörlüğü yapmaları gerekirken Genel Müdürlük’ün birçok boş projelerinde çalışıyorlar.(...) Yeni atanan antrenörlere baktığım zaman birçoğu atletizmin içinden gelmemiş insanlar; ya futboldan gelmiş, ya basketboldan gelmiş ama nasıl olmuşsa atletizm antrenörlüğü belgesi almışlar ve bu şekilde de atanmışlar.”*

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK4: “Birçok hocamız “en iyisini ben bilirim” kafasında, gelişmeye pek açık değil. Aslında federasyonumuzun bununla ilgili seminerleri oluyor, çalışmaları oluyor. Hocalarımız aslında işte kulak duyularıyla değil de böyle verimli seminerlerle daha çok kendilerini geliştirebilirler, ben öyle düşünüyorum.(...) Yani her şeyi ben bilirim değil de bilmediğim de vardır mantığıyla giderlerse bence daha çok sporcu kazandırabiliriz diye düşünüyorum.”*

Örnekleme grubunda bulunan 1 katılımcı ise antrenörlerin eğitim ve iletişimlerinin yeterli olduğu görüşündedir.

*7 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK9: “Baya üst düzey olduğunu düşünüyorum, çünkü her şeyiyle ilgileniyorlar. Örnek veriyorum; ne bileyim, supplement kullanmalarıyla, çivilisinin çivilisinin çıkıp, sonra antrenörün o çiviye takmasıyla, malzemesinin taşınmasıyla. Yani antrenörler, sporcular üzerinde bayağı etkili olduğunu düşünüyorum.”*

### *3.4 Sağlık ve Gelir Güvencesi*

Örnekleme grubunu oluşturan katılımcılara buldukları spor dalındaki sporcuların ve antrenörlerin herhangi bir sakatlık durumunda nasıl bir yol izledikleri, gelir durumları, beklentileri ve bu konudaki engel veya sorunlar hakkında görüşleri sorulmuştur. 10 katılımcının 7’si kendi spor dallarında yaşanan sakatlık durumlarında federasyon ve kulüplerin destek ve çözümlerinde yetersiz kaldığını, sporcu ve antrenörlerin bireysel çabalarıyla çözüm arandığını ve bu yolun izlendiğini belirtmiştir. Ayrıca yetersiz bulan 7 katılımcıdan 3 kişi TOHM sporcularına sağlanan sakatlık ve yardım desteklerini yeterli bulduğunu özellikle belirtmiş olup 1 katılımcı ise TOHM sporcularına sağlanan desteği de

yetersiz olarak değerlendirmiştir. Katılımcılardan 10 kişiden 3'ü ise Federasyon ve kulüplerin bu konuda gerekli yardımı sağladığını ve çözüm bulduğu görüşündedir. Ayrıca yeterli bulan 3 kişiden 1'i özellikle TOHM sporcularına yapılan yardımın da yeterli olduğu belirtmiştir.

TOHM sporcularına sakatlık durumlarında yapılan yardımlarla ilgili olarak 10 katılımcıdan 4'ü olumlu değerlendirirken 1 kişi yetersiz olduğu görüşünü belirtmiştir. Diğer 5 katılımcı ise bu konuda fikir belirtmemiştir.

*10 yıldır lisanslı olarak yarışan Sporcu GK2: "Ne federasyonun haberi oluyor bizim sakatlığımızdan, ne kulübün.(...) Kendimiz yani evde, hiç ne federasyon, ne kulüp, ne antrenör, emin olun. Hiç, yani bugüne kadar sıfır bir destek gördüm sakatlıklarımdan."*

*13 yıl Sporculuk yapmış ve 7 yıldır Antrenörlük yapan Milli Takım Antrenörü GK5: "Sporcudaki büyük bir sakatlık oldu mu ailenin büyük bir desteğini alıyor. Aile sporcuyla ilgileniyor, biz tabii, sporcunun durumunu takip ediyoruz, doktorla iletişime geçiyoruz. Yardımda bulunabilecek doktorlara ulaşıyoruz.(...) Bunu da ailenin desteği ve bizim kendi imkanlarımızla sporcunun sağlık durumunu kontrol ediyoruz."*

*13 yıldır Antrenörlük yapan, Milli Takım Antrenörü ve Atletizm İl Temsilcisi olarak görev yapan GK1: "Federasyon tarafından desteklenen bir şey yok.(...) Eğer çocuk Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezi'ndeysen o gruptan faydalanmaya çalışıyor. Diğer pozisyonda bir sakatlığı olursa; kendi imkanlarıyla, velinin imkanlarıyla değerlendiriliyor yani. Federasyonun, efendime söyleyeyim, ekstra sporcuya ilgili bir şeyi yok."*

*27 yıldır Antrenörlük yapan ve Milli Takım Antrenörü GK10: "TOHM sporcusu olduğun zaman iyi, güzel, bir derece destek görebiliyorsun sakatlık konusunda.(...) Fakat TOHM sporcusu değilsen tamamen babanın kesesine kaldı iş. Ha, TOHM sporcusunun da bir doktora gittiği zaman kendi cebinden gidiyor.(...) Fakat bir fizyoterapistle ilgili destek olacağı zaman doktorla görüşmeler oluyor fizyoterapistin, fizyoterapist gerekenleri yapıyor.(...) O 3 büyük kulüp zaman zaman çok üst seviyedeki sporcularına sağlık ve sakatlık anlamında da destekler veriyor, hastane masraflarını da karşılıyor ama bu üst, çok üst seviyedeki sporculara.(...) Ama küçük kulüpler ve federasyonumuz destek veremiyor."*

*9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK3: "Benim gördüğüm şu an Trabzon'da tamamen kendimiz, yani kendin bakıyorsun, hastaneye gidiyorsun, onu yapıyorsun, bunu yapıyorsun. Çünkü mesela, TOHM var burada, işte hani TOHM'a gidiyorsun, "elimizde malzeme yok henüz". E, 5 yıldır, 10 yıldır nerdeyse TOHM var, hala elinde malzeme yok. "Tamam" diyorsun, geliyorsun bu tarafa kulübe.(...) Mecburiyetten kendin tedavisini bulmak zorunda kalıyorsun.(...) Antrenörün sana işte, onu, bunu söylüyor "şöyle yapacaksın" diye. İşte, varsa fizyoterapistinle görüşüyorsun, masörünle görüşüyorsun. Bu şekilde çözmeye çalışıyoruz yani.(...) [Yani çoğunlukla siz koşturuyorsunuz?] Çoğunlukla biz koşturuyoruz, evet."*

Katılımcılardan 10 kişiden 3'ü ise Federasyon ve kulüplerin bu konuda gerekli yardımı sağladığını ve



çözüm bulduğu görüşündedir. Ayrıca yeterli bulan 3 kişiden 1'i özellikle TOHM sporcularına yapılan yardımın da yeterli olduğu belirtmiştir.

*Özel Bir Kulüpte Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK7: "Eğer Avrupa, Dünya Şampiyonası'nda madalyalı sporcusuysa federasyon genellikle buna federasyonun sağlık kurulu var, Federasyon o sporcuyu anlaşmalı olduğu hastaneye gönderiyor. Diyelim ki, federasyonun bütçesi dahilinde değil olabilecek ameliyat veyahutta şeyler. O zaman kulübe, bize başvuruyorlar, bizde anlaşmalı sağlık hastanemiz var kulüp olarak. Onlara yazı yazıyoruz, artı Dereağzı Tesisleri'nde Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi var, orda tedavi olabiliyorlar, orda tedavi olamayan hastaneye yönlendiriliyor. Bu hem altyapı, yani bizde lisanslı olan her sporcu için geçerli."*

*7 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK9: "Kulüpte yarıştığınız için kulübün size destek vermesi lazım. Benim kulübüm bana gerçekten destek veriyor.(...) TOHM var bizim Türkiye Olimpiyatları Hazırlık Merkezi, orda gerekli sakatlıkları önleyecek malzemeler var.(...) Elinizden ya da onların elinden geldiği kadar önlenmesi için, yani yardım ediyorlar baya diyeyim TOHM'da. Olmadı, en kötü Fizik Tedavi var, biliyorsunuz Fیزیyoterm. Fیزیyoterm'in aracılığıyla da sakatlığı önleyebiliyoruz, böyle bir yol izliyoruz."*

Örnekleme grubunu oluşturan katılımcılara buldukları spor dalındaki sporcuların ve antrenörlerin gelir durumları, beklentileri ve bu konudaki engel veya sorunlar hakkında görüşleri sorulmuştur. Örnekleme grubunu oluşturan 10 kişiden 9'u atletizm branşındaki antrenör ve sporcularının gelirlerinin düşük ve yetersiz olduğunu belirtmiştir. Bu 9 kişiden 4'ü özellikle ENKA, Galatasaray, Fenerbahçe kulüplerinde yüksek ücretler verildiğini fakat bu kulüpler haricindeki sporcu ve antrenörlerin ücretlerinin yetersiz olduğundan bahsetmiştir. Örnekleme grubundaki 10 kişiden 1 katılımcı ise antrenör ve sporcularının gelirlerinin yeterli olduğunu görüşünü aktarmıştır.

*10 yıldır lisanslı olarak yarışan Sporcu GK2: "15-16 yaşlarında olduğumuz zaman, o zaman hiçbir şeyden haberimiz yok. Hani giriyoruz işin içine; işte madalya, işte plaket, falan filan, alkış kıyamet, e ondan sonra? Hiçbir şey yok, ondan sonra bakıyorum, geliyorum 20, 22 yaşına, etrafımıza böyle bir baktığımızda, cebimize de baktığımızda ne cepte bir şey var ne de hiç.(...) Şu an hemşirelikten atanmaya bakıyorum ben. 10 yıl boyunca sporu yapıcay, bu işin ehliyim ama maalesef, hani kazanç olmadığı için hem sporu bırakmak zorunda kalıyorum."*

*13 yıl Sporculuk yapmış ve 7 yıldır Antrenörlük yapan Milli Takım Antrenörü GK5: "Ben yıllarca sporculuk yaptım, maddi olarak hiçbir yardım alamadım.(...) Şu an atletizmde 4 büyük kulüp var. Sadece o kulübün bünyesindeki sporcular maddi olarak destek alabiliyorlar: Fenerbahçe, ENKA, Galatasaray ve Beşiktaş. Bu dört kulübün dışındaki sporcuların çoğu ekonomik olarak sıkıntı yaşıyor. Yani sonuçta sporcuların ekonomik bir geliri olduğu zaman hem devamlılığı artar, hem başarı da artar.(...) Biz sevdiğimizden dolayı bu branşı devam ettiriyorduk. Eğer bu sıkıntıları biz aşamayacağımızı düşündüğümüz an da o branşı birçok arkadaşımız terk ediyordu.(...) Bununla ilgili büyük sıkıntılar vardı, bu sıkıntılar hala devam ediyor."*

*Eski Milli Sporcu olan ve şu an Milli Takım Antrenörü olan GK6: "Maaş durumları yani bir iki kulüpte*

oluyor yani, ENKA'da Fener'de oluyor. Şimdi işte Büyükşehir Belediye'sinde olabilir, anlatabiliyom mu? Hadi bilemedin iki, üç kulüp daha, bir 6 kulüp falan maaş verme potansiyeline sahip oluyor, onlarda belediyeler yani.(...) [Antrenörler için nasıl?] Yani maaş, mesela yok zaten. Ancak öğrenci bulman gerekiyor(...) Yani, öğrenci bulursan seni alıyor kulüp.(...) O da öğrenci bulduğun sürece Türkiye rekortmeni falan olacak.(...) Çok başarılı bir antrenörsen bir buçuk falan alırsın, taş çatlasın 2 alırsın yani, antrenör olarak."

*Kulüp Yöneticisi ve Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK8: "Ailenin desteğiyle, antrenörlerin yardımıyla sporu devam ettirmeye çalışıyoruz, amatör sporun hep, bütün özellikleri bu. Ha, o arada bir tanesi milli takıma girer ise, milli takımda gidip de geldiği zaman 250 Euro, milli takımdaki bir sporcuya, gelişine, gidişine hiç dokunulmadan 250 Euro cebine para koymuşlar.(...) Baktığın zaman kaç kişi çıkar böyle? Çok az kişi çıkar, çok az.(...) ENKA'nın, Fenerbahçe'nin, özellikle Galatasaray'ın altyapısından iç yapısına kadar bizim Mersinli çocuklarımız temsil ediyor orayı. Ama kaç para maaş alıyorlar? 4 bin lira maaş alıyor. Bugün 35 senelik öğretmen, 40 senelik öğretmende 4700 lira alıyor.(...) Bak, Türkiye'de atletizmde, yüzmede, cimnastikte eğer Beşiktaş, Galatasaray, şu an da ENKA Holding'in branş, ENKA Holding ve Fenerbahçe, bunlar sadece para verebiliyor."*

*7 yıldır lisanslı olarak yarışan ve Milli Sporcu GK9: "Şu an tek başıma olduğum için yani aldığım maaşım bana yettiğini düşünüyorum.(...) Evlendiğim zaman aldığım bu maaş kesinlikle yetmeyecek. E şimdi, ben bu sefer o zaman ikinci bir işe başvurucam, e ikinci bir işe de başvurduğum zaman daha çok yorulucam. E, bu sefer yaptığım sporda iyi bir başarı gösteremicem.(...) [Antrenörlerin maaşları konusunda düşünce ne?] Eğer sadece atletizmden para kazanıyorsa, yani tek bir işten para kazanırsa kesin yeteceğini düşünmüyorum."*

*27 yıldır Antrenörlük yapan ve Milli Takım Antrenörü GK10: "Türkiye'de 3 tane büyük kulüp var; Fenerbahçe, ENKA, Galatasaray.(...) Bu 3 kulüpte kadrolu birkaç tane antrenörü var.(...) Bu 3 büyük kulübün dışında hiçbirinde kadrolu antrenör yok. Herkes mutlaka ya genel müdürlüğün antrenörü ya da başka bir işle benim gibi meşgul olup antrenörlük yapanlar.(...) Düşük miktarlarda paralar veriliyor tabi ama atletizm antrenörlüğünü geçim kaynağı olarak hiçbir antrenör kullanmıyor, genel müdürlüğün antrenörü değilse tabi. Sporculara gelince; sporcular da çok üst seviyede Türkiye'de kaç tane sayabiliriz? 5 tane sporcu sayabiliriz en fazla çok üst seviyede. Bunlar atletizmden, geçim kaynağı olarak atletizmden para kazanıyorlar ama bunun dışındakiler öğrenciyse üniversite bitene kadar atletizmden para kazanıyor ama öyle büyük paralar değil tabi ki, küçük paralar bunlar. Ama üniversite bittikten sonra spora devam etse bile mutlaka başka bir işten para kazanmak zorunda."*

Atletizm spor dalındaki katılımcılardan 1'i kendi spor dalındaki antrenör ve sporcularının gelirlerinin yeterli bulunduğunu söylemiştir.

*Özel Bir Kulüpte Atletizm Şube Sorumlusu olarak görev yapan GK7: "Bizim mesela sporcularımız kulüplerden maaş alıyor, kulüpler bunlara maaş ödüyor, veyahutta maaş demeyelim, bi burs gibi bir şey ödüyorlar. Ama Avrupa'da böyle bir şey yok. Avrupa'daki gençler spor yapsın diye veliler para yatırıyor, yani kurs gibi oluyor ama kulüpte kursu alıyor adı altında oluyor.(...) [Antrenörlerin maaşları kısmında bunun yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?] Yüzde 90'ı devlet memuru statüsünde, şeklinde*

artık, genel müdürlük ve bakanlık bünyesinde çalışıyorlar, bence gayet yeterli yani.(...) Artı zaten antrenörler ekstra bir kulübe de sporcu vererek, Türkiye’de öyle maalesef, sporcu vererek ordan da kulüplerden de belli bir gelir elde etme yönünde çaba sarf ediyorlar.(...) Dolayısıyla antrenörlerin aldığı ücret gayet yeterli.”

#### 4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmanın ilk temasında “Finansal Destek Sorunsalı” ele alınmıştır. Sporcu ve kulüp sayılarına bakıldığı zaman profesyonel futbolun çok üzerinde bir kapasiteye sahip olan amatör spor dallarının sporun yaygınlaştırılmasına hizmet etmede önemli bir görev almasına karşın, kar amacı gütmeyen ve sosyal bir alanda faaliyet göstermesi sebebiyle, sürdürülebilir finansal kapasite yaratma olanağı kısıtlıdır (Koçdemir, 2020). Sportif müsabakalarda başarılı olmak, sporun yaygınlaştırılması için ayrılan finansal kaynakları ve bu kaynakların ne derece verimli kullanıldığı ile doğrudan ilişkilidir. Avrupa’daki birçok ülkede sporda yönetim piramidinin tepesinde bir çatı örgüt olarak bağımsız kulüpler bulunsa da Türkiye’de sistemin başında 1938’den beri bir devlet kurumu vardır (Erturan-Öğüt, 2010; Fişek, 1998). 2012 yılında düzenlenmiş rapora göre, federasyonların bütçeleri aktif sporcu başına göre hesaplandığında; Golf Federasyonu, sporcu başına düşen yüksek bütçesi ile birinci sırada yer alırken; Türkiye’nin 2012 Londra Olimpiyatları’nda madalya kazanmayı başardığı halter hariç; güreş, boks, taekwondo, judo ve atletizmin bütçeleri, aktif sporcu başına düşen ödenek miktarları açısından oldukça düşük kalmıştır.<sup>1</sup> Türkiye’de, resmi araştırmalarda, amatör spor kulüplerinin finansal sorunlarının bulunduğu ve bu kulüplerin gelir kapasitelerini arttırmakta zorlandıkları ifade edilmiş; bu tespite uygun olarak, kalkınma planı çalışmalarında da amatör sporun profesyonel sporun gölgesinde kaldığı ve spor kulüplerinin kurumsal kapasitelerinin mali yönden güçlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.<sup>2,3</sup> Gerçekleştirilmiş olan bir çalışmada; amatör futbol, profesyonel futbol ile aynı federasyon yapısı (TFF) içinde yer almasına rağmen, amatör ve profesyonel futbol karşılaştırıldığında amatör futbolun çok düşük seviyelerde destek gördüğü belirtilmiştir. (Koçdemir, 2020). Bu durumun yalnızca amatör futbol için geçerli olmadığı, diğer amatör spor dallarının da yeterli finansal desteği görmediği yapılan farklı çalışmalarda aktarılmıştır (Altun ve Koçak, 2015; Erturan-Öğüt ve Şahin, 2017). Bu konuda gerçekleştirilmiş diğer çalışmalarla paralellik göstererek atletizm spor dalında katılımcıların çoğunluğu buldukları spor dalında gerek devlet gerekse kulüpler tarafından yapılan yardımların yeterli olmadığı düşüncesindedir.

Amatör spora destek için sponsorluk yasası olmasına rağmen sponsor olan firmalar yapmış oldukları harcamaları gider olarak gösterememekte ve bu harcamalar yıl sonu vergi matrahından düşülebilmektedir. Bu durumda sponsorluk yalnızca kar eden firmalar için gider görünümüne bürünmekte olup, zarar eden firmalar için ise vergi hesaplamalarında bir etkisi olmamaktadır.<sup>4</sup>

<sup>1</sup> İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası, Türkiye’nin Spor Bütçesi: Madalyanın Maliyeti Yüksek, Toplumsal Raporlar, 2012, <https://www.iktisadidayanisma.com/8220Turkiye8217nin-Spor-Butcesi-Madalyanın-Maliyet/Haber/56358271-f420-4067-8a56-d4637d617663.aspx>

<sup>2</sup> TBMM, Spor Kulüplerinin Sorunları ile Sporda Şiddet Sorununun Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu, Mart 2011, <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem23/yil01/ss733.pdf>

<sup>3</sup> T.C. Kalkınma Bakanlığı, Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) Özel İhtisas Komisyonları El Kitabı, 2012, <https://sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/10/Onuncu-Kalkınma-Planı-Özel-İhtisas-Komisyonları-El-Kitabı.pdf>

<sup>4</sup> Kısmet Erkiner, Spor Kulüplerinin Yeniden Yapılandırılmaları Konferansı, 2011, <https://docplayer.biz.tr/792699-Spor->

Dolayısıyla sponsor firmaların tanıtımlarını geniş kitlelere yayacak olan daha popüler spor dallarını tercih etmelerine neden olmaktadır (Altun ve Koçak, 2015; İmamoğlu ve ark., 2007). Atletizmde sponsorluk konusunda takım sporlarına göre daha çok bireysel sponsorluğun ön planda olduğu, sponsorların; sporu ve sporcuyu geliştirecek destekler yerine daha çok başarılı sporculara destek olduğu yapılan görüşmeler sonucunda ortaya çıkmıştır.

2001-2020 yılları arasında sponsorluk gelirlerinin amatör spor dallarındaki federasyonlara göre dağılımına bakıldığında en yüksek sponsorluk gelirinin %79'luk oranla basketbol olduğu görülürken; %0,75 ile atletizm 9. sırada yer almaktadır.<sup>5</sup> Amatör spor dallarının önemli gelir kalemlerinden biri olan sponsorlukların katılımcılar tarafından atletizm spor dalında çok yetersiz olduğu belirtilmiş ve bunun en temel sebebi olarak atletizmin "takım sporlarına nazaran (özellikle futbol, basketbol ve voleybol) popüler bir spor olmaması ve medyanın yeterli ilgiyi göstermemesi" olarak ifade edilmiştir (GK2,GK3,GK5,GK6,GK7). Demir (2006)'in yapmış olduğu araştırmaya göre, Türkiye'de yazılı spor basınında amatör spor dalları %23,55'lik bir oranla futbolun çok gerisinde yer almakta ve katılımcıların görüşlerini destekler niteliktedir. Türkiye Atletizm Federasyonu yarışmalarda görevli **sporcu, antrenör** ve eğitim görevlilerine harcırah verileceğini belirtilmektedir.<sup>6</sup> Yarışmalara katılım ve sporu destekleme açısından önem arz eden bu harcırahların desteği konusunda örnekleme oluşturan katılımcıların çoğunluğu verilen ücretleri yetersiz bulmaktadır (GK2, GK4, GK5, GK6, GK8, GK10). "(...) **Bu yüzden bazı arkadaşlarımızın yarışa gelemediğini biliyorum.**" şeklindeki ifadesiyle Milli Sporcu GK4 harcırah ödemelerinin sporun devamlılığı açısından önemini ifade etmiştir.

Finansal destek ile ilgili yer alan konulardan bir diğeri sezon öncesi hazırlık ve müsabakalar için gerçekleştirilen kamplardır. Düzenlenen kamplar başarı için yol haritasının belirlenmesi, oyuncuların sağlıklı bir şekilde kondisyon kazanması, psikolojik açıdan yenilenme, taktik ve uyum, eksikliklerin tespiti ve benzeri birçok hususun çözüme kavuşturulmasında kilit bir role sahip olduğu vurgulanmaktadır.<sup>7</sup> Genel hazırlık kampları sporcunun çalışma kapasitesini geliştirmeyi amaçlar. Sporcunun çalışma kapasitesi ne kadar yüksek olursa, antrenmanın hem fiziksel hem de psikolojik etkileri sürekli artışa o derecede uyum sağlar. Yani bu çalışma evresi ne kadar güçlü olursa, ulaşılabilecek beceri düzeyi o derecede yüksek olacaktır. Bu evrede amaç sporcunun fiziksel alandaki en zayıf yanlarının güçlendirilmesidir (Bompa, 2007). Gerçekleştirilen bir çalışmada hazırlık kamplarının sporcuların performanslarına olumlu katkılar sağlayacağı düşünülmektedir (Pala, 2011). Ayrıca sporcuların kamp yerinin seçiminde kaliteli konaklama tesislerinin tercihi, ulaşım olanaklarının kolaylığı, antrenman yapılacak sahaların yeterliliği, temiz hava-oksijen oranı gibi faktörler de etkili olmaktadır (Ceylan, 2016; Costa ve ark., 2004). Bu kampların kaliteli konaklama tesislerinde, sporcuya uygun doğru çevre koşulları, gerekli çalışma ve testlerle birlikte gerçekleştirilebilmesi adına belirli ücretler ödenmesi gerekmektedir. Atletizm spor dalında yapılan kampların ağırlıklı olarak Türkiye

[kuluplerinin-yeniden-yapilandirilmalari-konferansi.html](http://kuluplerinin-yeniden-yapilandirilmalari-konferansi.html)

<sup>5</sup> Gençlik ve Spor Bakanlığı 2001-2020, <https://sponsorluk.gsb.gov.tr/Sayfalar/3467/3415/Istatistikler>

<sup>6</sup> Türkiye Atletizm Federasyonu'nun Harcırah Talimatı Madde 7-2 (a)'ya göre; "Federasyonun Ana Statüsü ile belirlenmiş görevleri kapsamında yer alan yükümlülüklerin ve hizmetlerin yerine getirilmesi için yurtiçinde ve yurtdışında atletizmle ilgili her türlü faaliyet, organizasyon, yarışma, etkinlik, kamp, seminer, toplantı ve benzeri yerlere katılan ve/veya temsil eden, her türlü iş ve işlemlerin yapılması için yetkili veya görevli bulunan, Federasyon tarafından görevlendirilen/katılan kişilere, **sporcu, antrenör, hakem, teknik delege, eğitim görevlisi ve yine Federasyon tarafından görevlendirilmesi uygun bulunan, ihtiyaç olduğu tespit edilen diğer kişilere harcırah verilir**", <http://www.taf.org.tr/mevzuat/>

<sup>7</sup> Ender Cihan Ceylan, <http://www.konyayenigun.com/spor/kamp-nedir-neden-onemlidir-h120196.html>

Atletizm Federasyonu tarafından organize edildiği, kaliteli otellerde konaklama gerçekleştirdiklerini ve yine aynı federasyon tarafından tüm masrafların karşılandığı belirtilmiştir (GK1, GK3, GK4, GK8, GK9, GK10). Bununla birlikte diğer spor dallarına nazaran atletizmde kulüplerin imkansızlıklarından dolayı yeterli seviyede kamp yapamadıkları, sporcuların ağırlıklı olarak federasyonun düzenlemiş olduğu kamplara katılım gösterdikleri sonucuna varılmıştır.

Her sporcunun antrenman ya da müsabakalarda kullanması gereken malzemeler mevcuttur. Atletizm spor dalında ayakkabı temel malzeme iken; yüzmede bone ve mayo, boksta şort ve eldiven örnekleri verilebilir. Yüksek teknolojiye bağlı olumlu avantajlar sağlayan spor teknolojisi ile daha az güçle çok yüksek teknik gelişmeler ortaya koyulmaktadır (Atalay ve ark., 2014). Malzeme kullanımı sportif performansı etkileyen dışsal faktörlerden biri olarak değerlendirilirken, nitelikli ve doğru malzeme kullanımı sporcuların performanslarına olumlu yönde katkılar sağlamaktadır (Akçalı, 2016; Alaeddinoğlu ve Kishalı, 2020; Bayraktar ve Kurtoğlu, 2004; Samur, 2018). Amatör spor kulüpleri malzemeleri temin etmek için yeterli finansal kaynaklara sahip değildir (Erturan-Öğüt ve Şahin, 2017). Nitekim Erturan ve İmamoğlu (2011)'nin çalışmasında da spor kulüplerinin en büyük giderlerinin "spor malzemeleri" olduğu belirtilmiştir. Örneklem grubuyla gerçekleştirilen görüşmelere bakıldığı zaman katılımcıların çoğunluğu bu konuda sıkıntı yaşanmadığını, antrenman ve yarışma sırasında kullanılan malzemelerin kulüpler ve federasyon tarafından yapılan yardımlar ile desteklendiğini belirtmiştir.

Çalışmanın ikinci teması ise "Tesis ve Ekipman Yeterliliği" dir. Spor Tesisleri yasal kurallar ile kurulan, kullanım hedefleri belli olan, amatör ve profesyonel spor dallarına hizmet veren, küçükten büyüğe herkesin spor yapabileceği tesis ve ekipmanlara sahip olan, aynı zamanda yüksek performans sporcularının yetiştirilmesini hedefleyen kuruluşlardır (Durmuş, 1998). Atletizm spor dalında; koşular, atmalar, atlamalar, çoklu branşlar, kros, dağ ve yamaç koşuları gibi farklı branşlar mevcuttur. Ayrıca bu branşlar kendi içinde farklı disiplinlere ayrılmış yarışmalar da içermektedir. Farklı saha ekipmanlarının kullanıldığı bu yarışmaların gerçekleştirilebilmesi için uygun saha şartlarının sağlanması gerekmektedir. Örneklem grubunda yer alan katılımcıların çoğunluğu kendi spor dalında bulunan tesislerin yetersiz olduğu görüşündedir. Özellikle ülkede atletizm tesislerinin sayısı ve dağılımının yetersiz olduğu ve geliştirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır. Örneklem grubu içinde İstanbul'da bulunan katılımcılar ülke genelinde olduğu gibi İstanbul'da yer alan tesislerin sayısının yetersiz olduğunu ve hali hazırda var olan tesislerin herkesin ulaşabileceği konumlarda bulunmadığını ifade etmişlerdir (GK6, GK7).

"Altyapı ve antrenörlüğe dair sorunlar" çalışmanın üçüncü teması olarak belirlenmiştir. Katılımcılara kendi spor dallarında altyapı için yapılan çalışmalar ve yatırımlar, kendi spor dallarında görev yapan antrenörlerin iletişim ve eğitimleri ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Ayrıca çalışmanın akışı içinde ortaya çıkan bir konu olarak "okul eğitimi ve spor ilişkisi" ile ilgili görüşlerine de yer verilmiştir.

Sporun önemini erken kavramış ülkeler, çok geniş tabanlı yatırımlar yapmışlar ve bunun sonucu olarak da uluslararası başarılar elde etmişlerdir. Bu başarıların en önemli etkenleri, altyapıya yapılan yatırımlar ve altyapı sürecinde uygun spora yetenekli gençlerin yönlendirilmesidir (Açıkada ve Ergen, 1990). Altyapıda iyi sonuçlara ulaşabilmek için antrenör, tesis, proje ve zaman ölçütlerinin bir arada

olması gerektiğini belirtilmektedir.<sup>8</sup> Ülkemizde altyapıdan futbolcu yetişmemesinin temel sebebinin tesisleşme yetersizliği olduğu; bunun yanında altyapı organizasyonlarında sistemsel düzensizliklerin görüldüğü, çalışmaların planlanmadığı, eğitim programlarında aksaklıkların meydana geldiği ve altyapıya verilen maddi desteğin yetersiz kaldığı aktarılmaktadır. (Çevik ve Onağ, 2019). Uğural (2011), gerçekleştirdiği çalışmada altyapı futbol örgütlenmelerinin bugünkü yapısıyla Türk futboluna hizmet verebilmekten çok uzak olduğunu ve Türkiye geneli için yetersiz kaldığını belirtmiştir. Almanya futboluna bakıldığı zaman, altyapıların organizasyon ve işleyiş modelinde temel iki aşama uygulanmaktadır. Bu aşamaların ilki semt takımlarından başlamakta olup; ikinci aşama federasyon kontrolündeki yetenekli sporcuların davet edildiği eğitim merkezlerinde ya da kulüplerin akademilerine kazandırılma ile gerçekleşen ve mümkün olduğunca çok sayıda çocuğa ulaşan bir sistem uygulanmaktadır.<sup>9</sup> Profesyonel spor olan futbol altyapısında yaşanan bu sorunların amatör spor dallarında da yaşandığı varsayılmaktadır. Altyapı sisteminin geniş bir kavram olduğu; ekonomi, tesis, eğitim, yetenek seçimleri unsurlarının birbirlerini etkilediği aşikardır. Sporda altyapı ile ilgili alanyazına bakıldığı zaman ağırlıklı olarak futbol ile ilgili çalışmaların olduğu göze çarpmaktadır. Bu durum amatör sporlarda altyapı ile ilgili araştırmaların artırılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda altyapıya yapılan yardımların ve yatırımların yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır. GK5'in "**Bizim altyapıda çok geniş bir kitlemiz var, bunu üste ulaştırma sıkıntısı çekiyoruz.**" şeklindeki ifadesi diğer 3 atletizm katılımcısının da altyapının sorunu olarak belirttiği ve altyapının asıl hedefi olan üst yapıya sporcu kazandırma amacının uygulanabilmesi için koşulların gözden geçirilmesi gerekliliğini akla getirmektedir.

Spor yapmanın sadece fiziksel olarak değil aynı zamanda bilişsel olarak da katkı sağladığı temel eğitimin ve öğrenimin asıl yeri olan okullarda gözlemlendiği ortaya koyulmaktadır. Örneğin; spor aktivitelerine düzenli olarak katılım sağlayan öğrencilerin hafıza, odaklanma ve sosyal gelişimlerine fayda sağladığı, bu sebeple de akademik başarıyı arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır (Trudeau ve Shephard, 2008). Sporcu öğrencilerin hem yaptıkları spor dalında hem de akademik eğitimlerinde başarılı olmak istedikleri; gelecek yaşantıları için akademik ve spor başarılarının devamlılığına önem verdikleri belirtilmiştir (Filiz ve Demirhan, 2018). Sporcular spor ile birlikte akademik eğitimlerini her ne kadar ilerletmek isteseler de bu konuda var olan şartlar sorgulanmaktadır. Christensen ve Sorensen (2009) hem futbolun bütün gereklerini yerine getirmek hem de eğitimini tam anlamıyla gerçekleştirmesinin genç futbolcular için oldukça zor olduğunu ortaya çıkarmıştır. Örneklem grubuyla yapılan görüşmelerde lisanslı müsabaka sporcularının okul eğitimleri ile birlikte sporu devam ettirmekte zorluk yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Özellikle sporcuların sporun yanında okul eğitimlerini de devam ettirmesi kesinlikle elzem bir durumdur. Gerek ilk ve ortaokul, gerek lise, gerekse üniversite hayatlarında sporcuların eğitim ya da spor arasında tercih yapmak durumunda kalma noktasına geldikleri gözlemlenmiştir. Eğitimlerine devam eden sporcular devlet ve federasyon tarafından yeterli desteği görmediklerini, okulların ve öğretmenlerin sporcuların spor yarışmaları ve organizasyonlarına katılım durumlarında kolaylık sağlamadıklarını ifade etmişlerdir. GK9: "**Ben Akdeniz Şampiyonası'na gidecektim bundan 2 yıl önce, final sınavlarıma denk geldi(...) Okul beni o iki tanesi sınavlara sokmadı ve dersten bıraktı.**" şeklindeki ifadeleriyle okul ve spor ilişkisinde var olan

<sup>8</sup> Kenan Kayıkçı, <https://www.habergazetesi.com.tr/yazarlar/17925/sporda-altyapi-sorunlari>

<sup>9</sup> İsmail Topkaya, <https://indigodergisi.com/2017/10/futbolda-altyapi-ustyapi-almanya/>

sıkıntıları dile getirmiştir.

Çocukların temel eğitim becerilerinin geliştirilmesi yeteneklerinin saptanarak başarılı sporcuların ortaya çıkarılması ve yetiştirilmesi sporumuzun geleceği, gelişimi bakımından önem arz etmektedir (Hergüner, 1991). Fiziksel, genetik, fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik değerlendirmeler ile doğru yetenek seçiminin doğru zamanda yapılması elde edilecek sportif başarının gerçekleştirilmesi ve sporun gelişimi bakımından büyük rol oynamaktadır. Spora başlama ve branşlaşma yaşları da dikkate alınarak sporcunun fiziksel özelliklerinin belirlenmesi, motorik yeteneklerinin belirlenmesi, spor branşına özgü teknik yeteneklerinin belirlenmesi ve sporcunun eğitimi ve gelişimi aşamalarından bahsedilmekte ve bu aşamaların bilimsel yöntemlerle paralel yürütülmesi gerekliliği vurgulamaktadır (Bompa, 1985; Ghita, 1994; Peltola, 1992; Sevim, 2002). 21. yüzyılın ilk yarısında, spor örgütlerinin karşılaştığı en önemli sorunlardan birinin yeteneği yönetmek olduğu çeşitli çalışmalarla belirtilmiştir (Aston ve Morton, 2005; Maughan, 2009).

Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda söz konusu yetenek seçimlerinin “bilimsel dayanaktan uzak” ve “deneme-yanılma” yöntemiyle yapıldığı aktarılmıştır. Yetenek seçimleri konusunda atletizm spor dalında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin son derece etkin bir rol oynadığı çoğunluk tarafından belirtilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin atletizm yetenek seçimlerinde etkin rol oynamasının ana sebebi olarak spor dalında spor okulu imkanlarının bulunmaması sonucuna varılmıştır. 9 yıldır lisanslı olarak yarışan ve milli sporcu GK3’ün “**Bizim spor okulumuz falan yok, basketbol, futbol gibi.**” ifadesi ise bu durumu desteklemektedir. Futbol, yüzme gibi spor dallarında küçük yaş çocukların spora temel olarak başlayabilmeleri için kulüpler tarafından organize edilen ücretli spor okulları bulunmaktadır. Eğitim almak isteyen çocuklar belli ücretler karşılığında branşa yönelik temel eğitimleri spor okulları sayesinde alabilmektedirler. Sporcuların lisanslı olarak yarışmalara katılabilme ve üst yapıya geçmeleri için yapılan yetenek seçimleri bu bağlamda sporcuların bağlı bulunduğu kulüplerin belirlemiş olduğu kriterlere kalmıştır; ancak atletizm spor dalında spor okulları bulunmadığından dolayı beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile antrenörlerin iş birliği içinde olmaları yetenekli sporcuların keşfedilmesi ve spora kazandırılması açısından önem arz etmektedir.

Sporcunun özgüven, gelişim, performans ve memnuniyetini belirleyen temel etmenlerden biri olan sporcu-antrenör ilişkisi, antrenörlük sürecinin temeli ve spordaki en anlamlı kişiler arası ilişki olarak kabul görmektedir (Almeida, 2018; Jowett, 2005; Jowett ve Cockerill, 2003). Antrenör-sporcu ilişkisi, yalnızca sporcuların teknik becerilerini ve performansını geliştirmek adına olduğu kadar karakter gelişimi, spordan keyif alma ve spora katılım isteği açısından da önemli olarak kabul edilmektedir (Jackson ve ark., 2011). Antrenör-sporcu ilişkisi üzerine son yıllarda yapılan araştırmalar bu ilişkinin sporculardaki olumlu etkilerini göstermektedir (Jowett ve Clark-Carter, 2006; Jowett ve Cockerill, 2003; Poczwadowski ve ark., 2006; Özşaker ve ark., 2016). Nitekim 15-16 yaşlarındaki takım sporcuları ile gerçekleştirilen çalışmada genç sporcuların spora devam etmelerinde ve daha çok çalışmalarında antrenör sporcu ilişkisinin etkili olduğu ifade edilmiştir (Rottensteiner ve ark., 2015). Gençlerin aldıkları spor eğitiminden memnun olma düzeyi ve antrenmanları devam ettirme arzusundaki süreklilik büyük oranda antrenörlerin etkisiyle ortaya çıkmakta ve yüksek performans gelişimine yol açmaktadır (Fraser-Thomas ve ark., 2005; Smoll ve ark., 1993; Weiss ve Williams, 2004). Sporun gelişimi ve sporcunun performansı açısından antrenörlerin etkileri yadsınamaz bir gerçektir. Bu etkilerin sporcu

performansına olumlu sonuçları olabileceği gibi, sağlıksız bir sporcu-antrenör iletişimde olumsuz sonuçlar da ortaya çıkarılabileceği düşünüülerek doğru adımların atılması gerekmektedir.

1994 yılında antrenör eğitim programlarının etkinliğinin incelenmesi için yapılan çalışmada fiziksel olanaklar ile süre bakımından yetersiz kaldığı; 1995 yılında yine antrenör eğitim kurslarıyla ilgili gerçekleştirilen çalışmada benzer bulgulara rastlandığı, kursların fiziksel olanaklar ile süre bakımından yetersiz kaldığı belirlenmiştir (Sunay ve İmamoğlu, 1996). Karaç (2004) araştırmasında, herkese kolay bir şekilde antrenörlük belgesinin verilmesi, kendi branşı olmadığı halde on beş günlük sertifikayla antrenörlük sıfatı kazanmaları, antrenörün eğitimsiz olması, antrenörlük eğitimi süresinin yetersiz olduğu, günlük ders programlarına ayrılan süreler ve işlenen derslerin yetersiz olduğu yönünde bulgular elde etmiştir. 2017 yılında yapılan çalışmalara da bakıldığı zaman antrenör kurslarının eğitim niteliği ve eğitim sürelerinin yetersizlik olduğuna dair değerlendirmeler aktarılmıştır (Erturan-Öğüt ve Şahin, 2017; Şaşmaz Ataçocuğu ve Zelyurt, 2017). Nitekim araştırmalar farklı zamanlarda gerçekleştirilmiş olmasına rağmen antrenör kurslarının zaman ve nitelik bakımından yetersizliği vurgulanmış ve hala bir gelişim sağlanamamış olması sorgulanması gereken bir durumdur. Çalışmada örneklem grubunda yer alan katılımcılar antrenörlerin eğitim düzeyleri ve sporcularla iletişimi konusunda yetersizliklerine vurgu yapmışlardır. Özellikle 15 gün süreyle gerçekleştirilen antrenör yetiştirme kurslarında eğitim süresinin kısalığı ve eğitim kalitesinin düşük olması, 4 yıllık üniversitelerde antrenörlük bölümünden mezun olan antrenörlerle aynı şartlara sahip olmaları gibi sebepleri ileri sürerek bu eğitimle antrenörlerin yeterli bilgi ve birikime erişemeyeceklerini belirtmişlerdir (GK1, GK3, GK7, GK10).

Çalışmanın 4. teması “Sağlık ve gelir güvencesi” olarak adlandırılmış ve katılımcılara buldukları spor dalındaki sporcuların ve antrenörlerin herhangi bir sakatlık durumunda nasıl bir yol izledikleri, gelir durumları, beklentileri ve sorunlar ile ilgili konudaki engelleri veya sorunları değerlendirmeleri istenmiştir.

Tedavi edilebilen veya kalıcı olan tüm bozuklukları içeren bir durum olan sportif spor sakatlıkları, etkinlikler sırasında meydana gelen her türlü hasarın genel adıdır (Yünceviz ve ark., 1997). Kuruç (2003) spor sakatlıklarının; % 65-75’inin önemsiz ve sorun yaratmayan sakatlıklar olduğunu, geri kalan dilimin ise kısa ya da uzun vadede tedavi gerektirdiğini ve spora ara vermeye sebep olduğunu; ayrıca bu sakatlıkların çoğu kez telafisinin zor bir durum yarattığını ifade etmiştir. Spor sakatlanmaları ile ilgili yapılan bir çalışmaya göre; spor yapan insanlarda 40 kişide birinin başına aşağı yukarı bir spor kazası geldiği, 4 000 kişide bir sakatlık durumu ve 40 000 kişide bir ölüm vakası gerçekleştiği paylaşılmıştır (Erol ve Karahan, 2006; Uslu, 2005).

Spor sakatlıklarının sporcunun hayatı ve geleceği açısından önemi yadsınamayacak bir durumdur. Bu bağlamda örneklem grubunda yer alan katılımcılar herhangi bir sakatlık durumunda sporcu, sporcu ailesinin ve antrenörlerin bireysel çabalarıyla bir yol arandığını, bu konuda çözüm ve maddi yükü karşılama anlamında yalnız bırakıldıklarını belirtmişlerdir. Atletizm Federasyonu ve kulüplerin desteğinin yetersiz kaldığı vurgulanırken ayrıca TOHM’a bağlı sporcuların bu zorlukları alt seviyelerde yaşadığı fakat bağlı sporcu sayısının azlığı da bir diğer husus olarak ortaya çıkmaktadır. Çağlayan’a (2007) göre; amatör sporcunun zorunlu giderlerinin karşılanması, yer aldıkları



müsabakalarda kullanılması adına ücretsiz malzeme tedarik edilmesi, teşvik için ödül verilmesi, spor çalışmalarının karşılığı olarak burs verilmesi sporcunun amatörlüğüne tesir etmez ve bu durumlarda da sporcu amatör olarak kabul edilir. Günümüzde amatör-profesyonel kavramları üzerine çok tartışmalar olsa da üst müsabaka sporcularının ve onları hazırlamak konusunda yardımcı olan antrenörlerin zamanlarının büyük çoğunluğunu antrenman ve yarışmalarda geçirdiği bir gerçektir. Maddi güvencenin sağlanması kişinin kaliteli yaşamı, psikoloji ve yaptığı aktivitenin başarısı açısından önem arz etmektedir.

Ülkemizde spor, amatör, profesyonel ve gizli profesyonel olmak üzere üç boyutta gerçekleşmektedir (Tekin ve ark., 2016). Her ne kadar amatör sporcu tanımında amatör sporcunun sporu bir meslek olarak ve para kazanma amacı ile yapmadığı belirtilse de amatör olarak gözüken pek çok spor dalında gerek sporcular gerekse yöneticiler ve organizatörler yüksek miktarlarda gelir kazanabilmektedirler. “Teorik olarak, amatörlük ve profesyonelliğin sınırlarının tespit edilebilmesi mümkün olsa da uygulamada bu sınırı çizmenin zorlaştığını, sağlık ve fiziksel nedenlerle yapılan spor dışında, amatörlüğün giderek zedelendiğini, her elit sporcunun mutlaka maddi bir karşılık almak suretiyle spor yaptığını ifade etmek gerekir” (Küçükgüngör, 1999). Amatör futbolculuk üzerine gerçekleştirilen araştırmada; amatör futbolculuğun profesyonellik olgusunun gelir ve düzenli işe gitme unsurlarını içerdiği, kavramsal olarak “profesyonellik karşıtı” olarak tanımlanmasına rağmen “profesyonellik” ve “gelir” unsuru taşıdığı belirtilmiştir (Zelyurt, 2014; Zelyurt ve Şaşmaz Ataçoğlu, 2014). Amatör futbolun organizasyonunu Türkiye Futbol Federasyonu altında sürdürmesine rağmen hem “amatör” kavramı bakımından hem de “iş” olarak görülmesinden dolayı amatör sporda da benzer durumların geçerli olduğu varsayılabilir.

Amatör sporla ilgilenen bireylerin aldıkları ücretler geçimlerini sağlayacak kadar fazla olmadığından dolayı bu bireyler başka mesleklerle ilgilenmek zorunda kalmaktadırlar (Alaeddinoğlu ve Kışalı, 2020). Ülkemizde ne yazık ki amatör sporcularımız geçimlerini sağlayabilecekleri kadar da olsa bir maaş alamamakta, aldıkları maaş geçimlerini sağlamaya yetmemektedir. Böylece amatör sporcular, spor dışında başka bir iş yapmaya çalışmakta ve bu da sporcularımızın sportif başarılarının düşmesine sebep olabilmektedir (Tekin ve ark., 2016). Örneklem grubunda yer alan temsilciler tarafından, atletizm spor dalında yer alan antrenör ve sporcuların gelirlerinin düşük ve yetersiz olduğu, özellikle belli birkaç kulüp dışında kalan diğer kulüplerde yer alanların düşük gelirlerde görevlerini icra ettikleri çoğunluk tarafından aktarılmıştır. Atletizm spor dalında antrenörlüğün tek bir gelir kaynağı olarak yetersiz kaldığı ve bu iş ile uğraşan kişilerin çoğunlukla beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak görev yapmaları atletizm antrenörlüğünün gelir durumunun düşüklüğünü göstermektedir.

Araştırma sonucunda, atletizm spor dalında sporun gelişebilmesi adına yapılan finansal desteklerin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Bu bilgiler ışığında federasyonun ve devletin gerek maddi yardım, gerekse spor dalının tanıtılması açısından destekleri arttırmaları gerekmektedir. Ayrıca sponsorların amatör sporlara ilgisini ve desteğini arttırabilmesi için hali hazırda yapılan tanıtım ve çalışmaların yeniden planlanması ve yapılandırılması önem arz etmektedir. Kamp destekleri konusunda Atletizm Federasyonu’nun yapmış olduğu çalışmalar ve desteklerin olumlu olarak karşılandığı görülmüştür. Spora katılım ve devamlılık açısından kullanılan malzemelerin sağlanması konusunda atletizm spor dalında federasyon ve kulüplerin yeterli desteği sağlamadığı düşüncesi ortaya konulmuştur.

Atletizm spor dalında tesis ve ekipman yeterliliği konusunda ortak görüş olarak yetersiz bulunduğunu kanaatine varılmıştır. Tesis sayılarının şehirlerin genelinde artırılması; gerek sporun tanıtımı ve yaygınlaşması, gerekse yetenekli sporculara ulaşmak ve hali hazırda aktif olarak spor yapan amatör sporcuların kullanımı açısından olumlu sonuçlar ortaya çıkaracaktır.

Altyapıya ve antrenörlüğe dair yöneltilen sorulara karşı alınan cevaplar neticesinde atletizm spor dalında yetersiz olduğu anlaşılırken, atletizmde spor okulu olanaklarının olmamasından dolayı yetenekli sporcuların erken yaşlarda keşfedilmesi ve spora kazandırılması görevi beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sorumluluğu haline geldiği görülmektedir. Bu durumun, altyapıdan keşfedilmesi ve yetiştirilmesi gereken sporculara ulaşmada tesadüfi bir sistemin olduğunu ve gerçek işinin yanında antrenörlük yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sistemli bir şekilde desteklenmesi gerekliliğini göstermektedir.

Sporun yanında gerek ortaöğretim, gerek lise, gerekse üniversite eğitimleriyle kendilerini geliştirme ve akademik yönden de geliştirme yükümlülüğü olan sporcuların okul ve spor arasındaki dengeyi sağlamakta son derece zorlandıkları örneklem grubunda yer alan katılımcıların bir diğer sorunu olarak görülmektedir. Özellikle eğitim sistemimiz ve okullarda spor olanaklarının kısıtlı olduğu göz önünde bulundurulduğunda sporun ve sporunun desteklenmesi adına devletin ve federasyonların ortak çalışmalar yaparak çözüm yaratmaları gerekmektedir. Ayrıca okullarda yer alan öğretmenlerin ve okul yönetiminin sporculara gerekli anlayışı göstermemesi de bu konuda belirtilen hususlardan biri olmuştur. Dolayısıyla, bu konuda öğretmenler ve okul yönetimleri bilinçlendirilebilir. Sportif başarı açısından antrenörlerin etkisi de yadsınamayacak bir gerçektir. Ancak bu konuda yer alan katılımcılar memnuniyetsizliklerini dile getirmişlerdir. Antrenörlerin iletişim ve eğitimleri ile ilgili yapılan değerlendirmelerde katılımcılar yetersiz bulunduğunu belirtmiştir. Amatör spor dallarında antrenörlerin kısa dönem eğitim kursları ile yetiştirilmesi katılımcıların başlıca bahsettiği sorunlardan biridir. Özellikle 15 günlük kısa süreli bir eğitimin gerçekleştirilmesi sporunun yetiştirilmesi için gerekli yetkinlik ve donanımı ne kadar sağladığı sorgulanan bir durumdur. Görev yapan antrenörlerin eğitimler ile birlikte desteklenmesi ve belirli aralıklar yapılacak denetimler ile birlikte bu sorunları en aza indirilebileceği düşünülmektedir.

Sporun doğası gereği sakatlık kaçınılmaz bir durumdur. Bu sakatlıklara doğru müdahaleler sporcuların sağlıkları ve performansları açısından önem teşkil etmektedir. Özellikle büyük spor sakatlanmalarının tedavi aşamaları hem uğraştırıcı hem de maddi olarak pahalıya mal olan süreçlerdir. Atletizm spor dalında bu sürecin yükü ağırlıklı olarak sporcu ve sporcu ailesine kalmaktadır. Kulüplerin maddi imkansızlıkları düşünüldüğünde konu yine finansal destek ve sponsorların desteklerine dönmektedir. Ayrıca federasyonların spor sakatlanmalarında destek için milli sporcu ve diğerleri olarak ayırım yaptığı, milli olmayan müsabaka sporcularına destek sağlamadığı görüşleri belirtilmiştir. Sporcuların sporu bırakmalarına kadar gidebilecek olan sakatlık durumlarında federasyonun olanaklarını kullanarak lisanslı amatör sporculara eşit şartlarda destek sağlaması “sporda fırsat eşitliği” açısından olumlu bir örnek teşkil edecektir.

Zamanlarının büyük çoğunluğunu antrenmanlar ve müsabakalarda geçiren amatör sporcu ve

antrenörlerin başarılı performans gösterebilmeleri adına yalnızca fiziksel ve psikolojik olarak değil aynı zamanda maddi kaygılardan uzak olmaları kaçınılmaz bir gerçektir. Ancak örneklem grubuyla yapılan görüşmeler neticesinde antrenör ve lisanslı sporcu gelirleri yetersiz olarak değerlendirirken, gelir güvencesinin amatör sporun ortak bir sorunu olduğu düşünülmektedir. Atletizm spor dalında yer alan antrenörlerin hemen hemen hepsi ikinci bir iş olarak beden eğitimi ve spor öğretmenliği yaptıkları tespit edilmiştir. Bu durum antrenörlerin yalnız başına kendi müsabaka sporcularıyla verimli bir şekilde çalışmalarını gerçekleştirebilmesini olanaksız hale getirmektedir. Bunun dışında lisanslı olarak yarışan sporcuların da gelir güvencesinin olmadığı ve imkansızlıklardan dolayı ilerleyen zamanlarda sporu bırakmalarına kadar giden bir süreç olduğu belirlenmiştir. Amatör sporun gelişimi, alt yaş gruplarının spora özendirilmesi ve sportif sürekliliğin sağlanması adına antrenör ve sporcuların maddi kaygılar içinde olmayacak şekilde desteklenmeleri gerekliliği göz ardı edilmemelidir.

Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri'nin (TOHM) amatör spora yatırım ve geliştirme adına yaptığı katkılar genel olarak olumlu kabul edilmektedir. Altyapının geliştirilmesi, yeni tesisler kazandırılması, sporculara maddi destek sağlanması ve sakatlık durumlarında yardımları konularında birçok yarar bulunduğu bilinmektedir; ancak bulunduğu şehirler ve dağılımı bakımından her amatör sporcu bu fırsatlara ulaşamamaktadır. Amatör sporun geliştirilmesi açısından son derece mühim bir proje olan TOHM'un ülke geneline yaygınlaştırılarak ulaşılabilir kılınması yeni amatör sporcuların da spora kazandırılma ve desteklenmesi açısından oldukça önem arz etmektedir.

#### **Açıklamalar**

Bu çalışma Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans öğrencisi Alperen GÜNAKAN tarafından Doç. Dr. Muazzez ŞAŞMAZ ATAÇOCUĞU danışmanlığında hazırlanan "Amatör Spor Dallarında Yönetimsel ve Ekonomik Sorunlar: Yüzme, Atletizm, Cimnastik" Yüksek Lisans Tezinden özetlenmiştir.

#### **Yazar Katkıları**

Çalışmaya yazarlar eşit derecede katkı sağlamışlardır.

#### **Çıkar Çatışması**

Yazarlar çalışma ve yayımlanması konusunda herhangi bir çıkar çatışması belirtmemişlerdir.

#### **KAYNAKÇA**

Açıkada, C., & Ergen, E. (1990). *Bilim ve spor*. Ankara: Büro Tek Ofset Matbaacılık.

Akçalı, K. (2016). Teknik tekstillerin spor branşlarında kullanımının incelenmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 4(2).

Alaeddinoğlu, V., & Kışalı, N. F. (2020). Amatör spor dallarının sorunlarının çözümünde takviye edici ilaç olmayan katkı maddelerinin (otc) sponsor olarak katkısının incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 22(4).

Almeida, S. (2018). *What makes up the coach-athlete relationship?* (Doktora Tezi). University of Southampton, Southampton.

Altun, M., & Koçak, S. (2015). Türkiye'nin sportif başarı açısından değerlendirilmesi: Bakü Avrupa Oyunları örneği. *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 26(3), 114-128.

Aston, C., & Morton, L. (2005). Managing talent for competitive advantage: taking a systemic approach to talent management. *Strategic HR Review*, 4(5), 3-28.

Atalay, A., Yücel, A., & Korkmaz, M. (2014). Ergonomi ve sporda ergonominin kullanım ve öneminin incelenmesi. *Uluslararası Hakenli Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi*, 1(1), 12-27.

Bayraktar, B., & Kurtoğlu, M. (2004). Sporda performans ve performans artırma yöntemleri. İçinde T. Atasü, & İ. Yücesir (Eds.). *Doping ve futbolda performans artırma yöntemleri* (ss. 269-296). İstanbul: TFF Yayınları.

Bompa, T. O. (1985). Talent indentification. *Sports: Periodical on Research and Technology in Sport*, 1-11.

Bompa, T. O. (2007). *Antrenman kuramı ve yöntemi "Dönemleme"*. Ankara: Spor Yayınevi.

Christensen, M. K., & Sorensen, J. K. (2009). Sport or school? dreams and dilemmas for talented young Danish football players. *European Physical Education Review*, 15(1), 115-133.

Costa, G., Tsitskari, E., Tzetzis, G., & Goudas, M. (2004). The factors for evaluating service quality in athletic camps: a case study. *European Sport Management Quarterly*, 4(1), 22-35.

Çağlayan, R. (2007). *Spor hukuku*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

Çevik, S., & Onağ, Z. (2019). Türkiye'de altyapıdan futbolcu yetişememesinin nedenleri ve çözüm önerileri üzerine nitel bir çalışma. *Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 326-343.

Demir, G. (2006). *Yazılı Alman ve Türk basınında amatör branşların yeri* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Devlet Planlama Teşkilatı. (1979). *5 Yıllık Kalkınma Planı*.

Erkal, M. E. (1986). *Sosyolojik açıdan spor*. Ankara: Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları.

Erol, B., & Karahan, M. (2006). Çocuklarda spor yaralanmaları. *Türkiye Klinikleri J. Pediatr Sciences*, 2(4), 89-97.

Erturan-Öğüt, E. (2010). *Almanya ve Türkiye'deki spor kulüplerinin karşılaştırmalı analizi-Türkiye'de spor kulüplerinin yapı ve işleyişine yeni bir yaklaşım* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Erturan-Öğüt, E., & İmamoğlu, A. F. (2011). Almanya ve Türkiye'deki spor kulüplerinin karşılaştırmalı analizi-Türkiye'deki spor kulüplerinin yapı ve işleyişine yeni bir yaklaşım. *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 22(2), 54-68.

Erturan-Öğüt, E., & Şahin, M. Y. (2017). Amatör spor kulüplerinin sorunları: açımlayıcı bir araştırma. *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 28(2), 101-120.

Filiz, B., & Demirhan, G. (2018). Akademik ve spor başarı motivasyonu arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(2), 138-152.

Fişek, K. (1998). *Devlet politikası ve toplumsal yapıyla ilişkileri açısından spor yönetimi* (2. Baskı). Ankara: Bağırğan Yayımevi.

Fraser-Thomas, J., Cote, J., & Deakin, J. (2005). Youth sport programs: an avenue to foster positive youth development. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 10, 19-40.

Ghita, M. (1994). Talent identification models for track events. *Modern Athlete and Coach*, 32(4), 37-39.

Glaser, B., & Strauss, A. L. (1967). *Discovery of groundedtheory: strategies for qualitative research*. Chicago: Aldine Publishing.

Gürsoy, İ. G. (2014). *Türkiye'de spor yönetimi sorunları: futbol sektörü örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

Hergüner, G. (1991). Çocuğun spora yönelmesinde ailenin rolü ve önemi. *On Dokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 91-95.

İmamoğlu, A. F., Karaoğlu, E., & Erturan, E. E. (2007). Türkiye'de spor kulüplerinin yapısal nitelikleri ve temel problemleri. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Dergisi*, 12(3), 35-61.

Jackson, B., Dimmock, J. A., Gucciardi, D. F., & Grove, J. R. (2011). Personality traits and relationship perceptions in coach-athlete dyads: Do opposites really attract? *Psychology of Sport and Exercise*, 12(3), 222-230.

Jowett, S. (2005). On repairing and enhancing the coach-athlete relationship. *The Psychology of Coaching*, 14-26.

Jowett, S., & Clarke-Carter, D. (2006). Perceptions of empathic accuracy and assumed similarity in the coach-athlete relationship. *British Journal of Social Psychology*, 45(3), 617-637.

Jowett, S., & Cockerill, I. M. (2003). Olympic medallists' perspective of the athlete-coach relationship. *Psychology of Sport and Exercise*, 4(4), 313-331.

Karaç, Y. (2004). *Başbakanlık GSGM spor eğitimi dairesi başkanlığının bünyesinde açılan antrenör yetiştirme kurslarının değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Koçdemir, M. (2020). Türkiye'de futbol federasyonu mali verilerinin amatör futbolun finansmanı açısından analizi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 25(2), 93-106.

Koruç, Z. (2003). *Spor sakatlıklarının rehabilitasyonunda psikolojik boyut*. IX Ulusal Spor Hekimliği Kongresi 24-26 Ekim Kongre Kitabı, Nevşehir.

Küçükgüngör, E. (1999). Türk hukukunda sporcuların hukuki durumu. *Ankara Barosu Dergisi*, 1, 39-52.

Kümbetoğlu, B. (2008). *Sosyolojide ve antropolojide niteliksel yöntem ve araştırma* (2. Baskı). İstanbul: Bağlam Yayınları.

Maughan, R. J. (2008). *The Olympic textbook of science in sport*. International Olympic Committee: Wiley-Blackwell.

Özdoğan, O. (2011). *Türkiye'de sporun vergilendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Özşaker, M., Sarı, İ., & Omrak, H. (2016). The importance of the quality of coach-athlete relationship for athletes' motivation. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3122-3129.

Pala, R. (2011). *Boks milli takımının Avrupa Şampiyonası hazırlık kampları süresince bazı fiziksel ve oksidatif stres parametrelerinin incelenmesi* (Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

Peltola, E. (1992). Talent identification. *Sports Psychology Bulletin*, 3(5), 10-11.

Poczwadowski, A., Barott, J. E., & Jowett, S. (2006). Diversifying approaches to research on athlete-coach relationships. *Psychology of Sport and Exercise*, 7(2), 125-142.

Rottensteiner, C., Konttinen, N., & Laakso, L. (2015). Sustained participation in youth sports related to coach-athlete relationship and coach-created motivational climate. *International Sport Coaching Journal*, 2(1), 29-38.

Sevim, Y. (2002). *Antrenman bilgisi*. Ankara: Nobel Yayınevi.

Smoll, F. L., Smith, R. E., Barnett, N. P., & Everett, J. J. (1993). Enhancement of children's self-esteem through social support training for youth sport coaches. *Journal of Applied Psychology*, 78, 602-610.

Sunay, H., & İmamoğlu, A. F. (1996). Türkiye'de antrenör eğitim programlarının etkinliği. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(3), 66-84.

Şaşmaz Ataçoğlu, M., & Zelyurt, M. K. (2017). Spor bilimleri fakülteleri mezunlarının işsizlik deneyimleri üzerine nitel bir çalışma. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, SI(1), 70-97.

Tekin, Y., Mucuk, B., & Sunay, H. (2016). Türkiye'de amatör sporcu olmak. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 183-190.

Trudeau, F., & Shephard, R. (2008). Physical education, school physical activity, school sports and academic performance. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 5(10), 1-12.

Uğural, M. T. (2011). *Başarılı futbol altyapı organizasyonu oluşturulması ve Galatasaray Kulübü örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Uslu, T. (2005). *Spor yaralanmalarına giriş*. Retrieved from: <https://www.turanuslu.com.tr/tr/article/desc/1291/spor-yaralanmalarina-giris.html>

Weiss, M. R., & Williams, L. (2004). The why of youth sport involvement: a developmental perspective on motivational processes. In Weiss, M. R. (Eds.). *Developmental sport and exercise psychology: a lifespan perspective* (pp. 223-268). Morgantown: Fitness Information Technology.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (7. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yünceviz, R., Karsan, O., Dane, Ş., & Can, S. (1997). Serbest ve grekoromen güreşçilerinde spor sakatlıklarının vücut bölgelerine göre dağılımı. *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 13-17.

Zelyurt, K. M. (2014). Amatör futbolcular gerçekten amatör mü? amatör futbolun profesyonelleşme eğilimi üzerine bir araştırma. *International Journal of Human Sciences*, 11(1), 204-220.

Zelyurt, K. M., & Şaşmaz Ataçocuğu, M. (2014). Bir çalışma alanı olarak amatör futbol: amatör futbolcuların çalışma süreçleri üstüne bir alan araştırması. *International Journal of Human Sciences*, 11(1), 338-356.

**Makale Geliş** : 12.02.2021

**Makale Kabul** : 05.04.2021

#### **Açık Erişim Politikası**

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.tr>